

R.A. Monitorul Oficial
Centrul pentru relații cu publicul
CONFORM CU ORIGINALUL

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 186 (XXIX) — Nr. 650

PARTEA A III-A
PUBLICAȚII ȘI ANUNȚURI

Marți, 3 iulie 2018

PUBLICAȚII ȘI ANUNȚURI

RAPORTE DE ACTIVITATE

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

RAPORT

asupra activității desfășurate de Ministerul Apărării Naționale

în anul 2017, publicat în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3) din Legea nr. 544/2001
privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare

I. CONTEXTUL POLITICO-MILITAR

Anul 2017 a fost marcat de procese strâns interconectate la nivel global, ce au determinat sporirea instabilității și complexității mediului internațional de securitate.

În acest sens, comunitatea internațională s-a confruntat atât cu revitalizarea unor riscuri mai vechi, precum lupta pentru demarcarea sferelor de influență, terorismul transnațional, conflictele interconfesionale/interetnice, separatismul sau reapariția problemei demografice în relațiile internaționale, ca urmare a continuării fluxului migrator spre Europa, cât și cu agravarea unor riscuri/amenințări emergente, precum cele subsumate amenințărilor hibride.

Pe acest fond, dinamica situației politico-militare și de securitate la nivel global este influențată de următoarele linii de evoluție:

- accentuarea potentialului conflictual la nivel global, din cauza intensificării tensiunilor diplomatici și a competiției între principaliii centri de putere (Statele Unite ale Americii/NATO, UE vs Federația Rusă; Statele Unite ale Americii, Japonia vs Federația Rusă, Republica Populară Chineză), pentru consolidarea influenței regionale;

- consolidarea alianțelor regionale și a parteneriatelor de oportunitate, în defavoarea organizațiilor internaționale și a parteneriatelor tradiționale;

- acutizarea tensiunilor geopolitice în cele mai instabile zone ale globului, relevante în acest sens fiind tensiunile generate de ascensiunea geopolitică a Iranului, cu reverberări extinse atât în plan politico-diplomatic, cât și în plan militar;

— nivelul ridicat al terorismului transfrontalier de sorginte islamistă, care a condus la agravarea riscului terorist în spațiul european;

- accelerarea programelor de înarmare la nivel global, inclusiv a celor de dezvoltare a armelor de distrugere în masă (cazul programului nuclear nord-coreean).

In această perspectivă globală a mediului internațional de securitate, în plan regional se renarcă posibilitatea apariției următoarelor evoluții specifice pentru anul 2018:

- Federația Rusă se va confrunta cu numeroase probleme în plan intern, iar cele de ordin economic și finanțiar, social și cele privind lupta împotriva terorismului se vor număra printre cele mai mari provocări pe care Moscova va trebui să le gestioneze;

- Regiunea Extinsă a Mării Negre rămâne unul dintre punctele de o importanță strategică deosebită pentru mulți actori de pe scena internațională, în special pentru UE, NATO și Federația Rusă;

- în Europa, în planul securității, anul 2018 oferă perspectiva unei creșteri a amenințărilor asimetrice, pe fondul intensificării ofensivei care vizează organizația Statul Islamic în Orientalul Mijlociu și al încercării luptătorilor jihadiști fie de a se regrupa în state din nordul Africii, fie de a se infiltra în rândurile imigranților;

- situația generală de securitate din Balcanii de Vest va continua să fie relativ stabilă, dar fragilă, fiind marcată de un proces dificil de reconciliere etnică și religioasă, tensiuni interetnice și diferențe interculturale, nivel de trai redus, economii în tranziție, societăți în reconstrucție postconflict, crimă organizată, corupție endemică și instituții democratice în curs de

consolidare. Natura provocărilor și nivelul riscurilor și amenințările sunt diferite în funcție de țară și, în anumite cazuri, de zona geografică;

- Orientalul Mijlociu și Africa de Nord vor continua să fie scena violențelor și instabilității, în contextul în care interesul marilor puteri, Statele Unite ale Americii, Federația Rusă și China, se manifestă pregnant.

II. ÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR CE DECURG DIN CALITATEA DE STAT MEMBRU NATO ȘI UE

II.1. Participarea la operațiile și misiunile internaționale pentru onorarea angajamentelor asumate în cadrul NATO și UE

Unul dintre obiectivele principale ale Ministerului Apărării Naționale în anul 2017 l-a reprezentat continuarea participării la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, sub egida NATO și UE. În acest context, în conformitate cu prevederile Legii nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, la propunerea Ministerului Apărării Naționale, au fost elaborate și supuse aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării patru memorandumuri. În plus, în baza aprobării ministrului apărării naționale, a fost elaborat un memorandum de informare către Consiliul Suprem de Apărare a Țării privind participarea Armatei României la misiunea din cadrul Grupului de observatori militari al ONU din India și Pakistan (UNMOGIP) și s-au inițiat demersurile legale în vederea armonizării cadrului juridic național care să permită participarea Armatei României la asigurarea prezenței înaintate consolidate – *enhanced Forward Presence/eFP*, prin includerea noilor tipuri de misiuni în cadrul Legii nr. 121/2011 (aprobată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2017 de completare a art. 2 al legii).

În cadrul procesului de planificare a contribuțiilor naționale s-au avut în vedere cerințele operaționale specifice fiecărei misiuni, capabilitățile existente în cadrul structurii de forțe, precum și limitările generate de resursele financiare la dispoziție și mijloacele tehnice din dotare.

Pentru anul 2017 a fost aprobat să participe la misiuni și operații în afara teritoriului statului român un număr de circa 1.500 de militari români, iar aproximativ 2.000 de militari au fost prevăzuți pentru dislocare la ordin în structuri *stand-by* din cadrul NRF 2017.

În medie, 905 militari au fost dislocați simultan în misiuni și operații în afara teritoriului statului român. În perioada analizată, atât structuri militare, cât și militari/civilii destinați misiunilor individuale au participat, în condițiile legii, la misiuni și operații desfășurate sub mandat ONU/OSCE, sub conducerea NATO/UE, în cadrul unor coaliții, inițiative regionale ori la exerciții și/sau antrenamente operaționale.

Contribuția în teatrul de operații din Balcanii de Vest a rămas constantă, în limita a 100 de militari.

Concomitent cu participarea în teatrele de operații amintite, Armata României și-a continuat contribuția la misiunile de observare, monitorizare și instruire, sub egida ONU, UE și OSCE, fără modificări majore față de anul precedent.

Ca urmare a aplicării deciziilor Summitului NATO de la Varsovia referitoare la asigurarea prezenței înaintate consolidate (eFP), a fost dislocat în Polonia un detașament de apărare antiaeriană în cadrul grupului de luptă condus de Statele Unite ale Americii.

Participarea Armatei României la misiuni și operații în afara teritoriului statului român a reprezentat și în anul 2017 o componentă importantă a fundamentării profilului strategic al României ca partener credibil și membru responsabil al comunității internaționale.

II.2. Îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de membru NATO și UE pentru asigurarea capabilităților necesare atingerii nivelului de ambiiție politico-militară al celor două organizații

În ceea ce privește angajamentele României asumate în contextul implementării Planului de creștere a capacitatii operaționale a Alianței, acestea au fost îndeplinite în mare parte încă din anul 2016. Astfel, din Planul de creștere a capacitatii operaționale a Alianței, declarat implementat în cea mai mare parte la Summitul NATO de la Varșovia, în anul 2017 a continuat implementarea măsurilor de asigurare, respectiv desfășurarea misiunilor de poliție aeriană consolidată/eAP, prin contribuțiile Marii Britanii, Canadei și Portugaliei.

Referitor la prezența aliată înaintată adaptată (tFP), au continuat demersurile naționale inițiate în 2016 de promovare a unui profil strategic al Mării Negre în context aliat și european și de participare activă la procesul de reconfigurare a posturii de descurajare și apărare.

Astfel, în ceea ce privește Brigada Multinațională (MN BDE-SE), aceasta a atins Capacitatea Inițială/IC în aprilie 2017 și a participat la exercițiile de mare amploare „Noble Jump 17” în luna iunie 2017 și „Sabre Guardian 17” în luna iulie 2017, fiind activată cu rol de comandanță militar internațional pe 28 iunie 2017. Ca evoluții recente privind operaționalizarea Programului de Instruire Multinațională Consolidată la Nivel Întrunit (CJET) se remarcă organizarea la București a Conferinței inițiale de coordonare CJET în luna decembrie 2017, precum și acordul țărilor riverane asupra Conceptului CJET. Referitor la componenta maritimă, Ministerul Apărării Naționale a contribuit, prin transmiterea de elemente de poziționare națională Delegației României la NATO, la negocierile aliate privind opțiunile maritime ale tFP, agreate în formă finală la ministeriala apărării din februarie 2017.

În anul 2017 s-a concretizat și angajamentul României pentru susținerea efortului aliat de consolidare a posturii de descurajare și apărare pe întreg flancul estic, prin participarea la implementarea eFP cu o subunitate de nivel companie la Grupul de luptă de sub comandă SUA, contingentul fiind dislocat în Polonia în aprilie 2017.

România și-a îndeplinit angajamentele din cadrul Planului de creștere a capacitatii operaționale a Alianței (RAP), referitoare la constituirea Comandamentului Multinational de Divizie (MND-SE HQ) și a Unității de Integrare a Forțelor NATO (NFIU ROU). După atingerea capabilității operaționale inițiale (IOC) în luna iunie 2016, Comandamentul Multinational de Divizie a continuat procesul de operaționalizare, în vederea asigurării comenzi și controlului unei operații de tip articol 5. Unitatea de Integrare a Forțelor NATO, după atingerea capacitatii finale operaționale în 2016, a continuat să-și desfășoare activitatea în parametrii stabiliți.

În domeniul informațiilor, structura de specialitate a ministerului a participat activ la procesele de reformă și de producție în domeniul informațiilor militare la nivelul NATO și UE, prin asigurarea contribuțiilor naționale la elaborarea documentelor NATO agreate și prin transmiterea răspunsurilor la cererile de informații primite de la NATO și UE.

În același timp, a încadrat cu personal de specialitate funcții de conducere și execuție în structurile de comandă și agențiile NATO și UE și a colaborat cu structurile de informații militare din state NATO. În domeniul contrainformațiilor, colaborarea cu partenerii a vizat amenințările din spectrul TESSOC (terorism, spionaj, sabotaj, subversiune și crimă organizată) referitoare la Armata României și la trupele NATO aflate pe teritoriul național.

Consolidarea profilului României în UE, inclusiv în perspectiva asumării președinției semestriale a Consiliului UE în a doua jumătate a anului 2019, s-a realizat atât prin participarea activă la procesul de luare a deciziilor în cadrul politiciei de securitate și apărare comună (PSAC) și la procesul de dezvoltare a capabilităților, în formatele de cooperare multinațională oferite de Agenția Europeană de Apărare (EDA), cât și prin contribuția la operațiile și misiunile desfășurate sub egida UE.

În cursul anului 2017, Ministerul Apărării Naționale a continuat să se implice activ în eforturile ample derulate la nivel european pentru dezvoltarea și consolidarea rolului Uniunii Europene pe dimensiunea de securitate și apărare. Acțiunile au vizat sprijinirea implementării Strategiei globale a UE în domeniul securității și apărării, prin implicarea în inițiativele derivate din planul de implementare al acesteia și în alte inițiative în domeniul apărării lansate la nivelul UE: Cooperarea structurată permanentă (PESCO), Fondul european pentru apărare (EDF). Revizuirea coordonată anuală a apărării (CARD), Programul de dezvoltare a industriei de apărare la nivel european (EDIDP) și capacitatele civile.

În acest sens, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Apărării Naționale a promovat în CSAT Memorandumul cu tema Cooperarea structurată permanentă în domeniul apărării la nivelul UE, prin care a fost aprobată participarea României la PESCO.

România și-a manifestat intenția de a participa la 5 dintre cele 17 proiecte PESCO din cadrul listei din 2017 și a avansat 4 proiecte PESCO pentru a fi lansate în contextul pachetelor de proiecte avute în vedere pentru 2018 și 2019.

Referitor la Fondul european pentru apărare (EDF), Ministerul Apărării Naționale a contribuit, alături de Ministerul Economiei, la realizarea mandatului în ceea ce privește elaborarea Regulamentului privind constituirea Programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării (*European Defence Industrial Development Programme*² EDIDP), pentru a sprijini competitivitatea și inovarea în fază de dezvoltare a capabilităților. Obiectivul principal pentru țara noastră îl constituie dezvoltarea echilibrată la nivel european a unei baze industriale și tehnologice în domeniul apărării (*European Defence Technological and Industrial Base – EDTIB*), care să țină cont de specificul industrielor de apărare din țările est-europene și să asigure un acces echitabil al actorilor economici din aceste țări la piața europeană a apărării. Nu în ultimul rând, în domeniul cercetării pentru apărare, Ministerul Apărării Naționale a depus eforturi pentru conectarea la Acțiunea Pregătitoare a Comisiei Europene privind finanțarea cercetării pentru apărare (PADR).

In ceea ce privește Procesul NATO de Planificare a Apărării (NDPP), în cadrul etapei a 3-a, Repartizarea cerințelor și stabilirea țintelor de capabilități, în perioada 26–28 februarie 2017 s-a desfășurat la Bruxelles, Belgia, Reuniunea multilaterală România–NATO, ce a avut drept scop definitivarea și asumarea angajamentelor din cadrul pachetului Tinte de capabilități 2017, adresat țării noastre în cadrul ciclului actual de planificare. Discuțiile din cadrul reuniunii multilaterale au avut la bază versiunea a 2-a a pachetului de angajamente, actualizat prin prisma rezultatelor discuțiilor în format bilateral România–NATO, desfășurată în luna octombrie 2016. Ulterior, pachetul Tinte de capabilități 2017 repartizat României a fost asumat la nivel politic în cadrul reuniunii ministeriale din luna iunie 2017, devenind angajamente naționale ce vor fi implementate în cadrul etapei a 4-a a NDPP.

De asemenea, în conformitate cu procesul NATO de planificare a apărării, în perioada 2017–2018 se desfășoară etapa a 5-a a NDPP, denumită „Analiza rezultatelor”. În cadrul acestei etape, România a completat Chestionarul NATO privind capabilitățile pentru apărare 2017 (*Defence Planning Capability Survey* – DPCS 2017), care a fost transmis autorităților NATO la sfârșitul lunii iulie 2017. Pe baza răspunsului național la DPCS 2017, specialiștii Echipei NATO de Planificare a Apărării au efectuat o analiză preliminară, în urma căreia au întocmit o evaluare care a stat la baza discuțiilor de clarificare dintre autoritățile naționale și Echipa NATO de Planificare a Apărării ce au avut loc în luna februarie 2018.

În domeniul implementării proiectelor finanțate prin programul NATO de investiții în securitate au fost implementate două proiecte, respectiv asigurarea facilității de carburanți-lubrifianti și asigurarea platformei de parcare pentru aeronave pentru transport aerian, și sunt în curs de implementare alte câteva proiecte de infrastructură finanțate prin NSIP, precum: platforme și infrastructură aeroportuară; depozite de carburanți-lubrifianti; depozite de materiale și echipamente; facilități de cazare și instruire.

Valoarea plășilor efectuate pentru implementarea proiectelor de infrastructură finanțate prin NSIP în anul 2017 a fost de 18.914.580 lei, dintre care cheltuieli de tip A/E (*Architecture and Engineering*) în valoare de 628.018 lei, iar cheltuieli pentru execuție de lucrări în valoare de 18.286.562 lei.

II.3. Participarea activă la procesele decizionale în cadrul Alianței Nord-Atlantice și al Uniunii Europene

În linie cu prioritățile Programului de guvernare, respectiv cu direcția de acțiune privind consolidarea profilului României în UE și NATO și valorificarea cu mai mare eficiență a beneficiilor apartenenței la aceste structuri, România a promovat activ un profil strategic al Mării Negre în context aliat și european. Astfel, în cursul anului 2017 s-a lucrat la implementarea deciziilor agreate la Summitul NATO din 2016 pe palierul descurajării și apărării (DDP), respectiv al proiectării stabilității. În acest context, s-au înregistrat o sporire a consultărilor bilaterale în cadrul aliat

(în format bilateral și multințonal, inclusiv al statelor situate în flancul estic) și promovarea unor documente de reflectie pentru a puncta interesele naționale.

La nivel politic aliat, în urma demersurilor României, un progres important pe linia consolidării prezenței înaintate adaptate (tFP) în regiunea Mării Negre îl reprezintă prezentarea acesteia, alături de prezența înaintată consolidată (eFP), ca parte a unei prezențe înaintate unice pe flancul estic, la ministerială apărării din 8–9 noiembrie 2017. Această recunoaștere are la bază inițierea de către Delegația României la NATO, cu sprijinul Ministerului Apărării Naționale, prin transmiterea de orientări politico-militare naționale, a discuțiilor aliate privind necesitatea obținerii coerенței eforturilor NATO dedicate flancului estic.

Pe dimensiunea managementului situațiilor de criză, Ministerul Apărării Naționale a coordonat echipa de planificare națională a exercițiului NATO de management al crizelor CMX17, exercițiu ce a implicat secretari de stat și aproximativ 100 de experți din cadrul instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale. Totodată, Ministerul Apărării Naționale a organizat pentru prima dată în România o conferință de planificare a acestui exercițiu.

România a susținut demersurile de cooperare între NATO și UE prin sprijinirea măsurilor comune propuse în cadrul actualei declarații comune NATO–UE. O misă majoră pentru țara noastră a reprezentat-o mobilitatea militară transfrontalieră, arie nouă de cooperare aprobată la Reuniunea ministrilor de externe în format Aliat în decembrie 2017, în contextul tranzitului forțelor de întărire (*reinforcement*) către flancul estic. De asemenea, România susține inițiativa elaborării unicii noi declarații comune NATO–UE în perspectiva summitului din luna iulie 2018.

Participarea la procesul de decizie al Uniunii Europene s-a derulat în contextul implementării Strategiei globale de politică externă și securitate a UE. Totodată, demersurile de promovare a priorităților României în cadrul PSAC au fost susținute și pe parcursul multiplelor întrevăderi bilaterale ale ministrului apărării naționale cu omologii din statele membre UE, reuniuni plenare la nivelul UE, precum și activități la nivel de lucru pe diferite domenii de activitate.

În mod practic, reprezentanții Ministerului Apărării Naționale au participat la o serie de eforturi de negocieri, precum cele vizând Notificarea PESCO (document ce a inclus criteriile, angajamentele și modelul de guvernanță al inițiativei). Proiectul Regulamentului EDIDP, aprobarea lansării CARD și revizuirea obiectivelor pe termen lung ale EDA.

Pe parcursul reuniunilor de lucru, reprezentanții Ministerului Apărării Naționale și-au exprimat susținerea pentru consolidarea rolului UE de actor global pe scena internațională de securitate, cu o implicare mai eficientă în gestionarea crizelor din vecinătatea imediată (estic și sudică), concomitent cu asigurarea complementarității cu NATO și evitarea duplicărilor, precum și dezvoltarea unor capabilități de apărare credibile și robuste, care să susțină rolul major asumat de UE.

Tot pe palierul UE s-a înscris și continuarea, în anul 2017, a demersurilor pentru pregătirea exercitării președinției Consiliului UE de către România în anul 2019. Astfel, au fost întreprinse multiple acțiuni, subsumate pregătirilor în acest sens derulate sub coordonarea MAE.

Dintre evenimentele importante în cadrul UE la care a participat conducerea Ministerului Apărării Naționale în 2017 amintim: reuniunile ministrilor apărării din statele membre UE de la Valletta și Tallinn (aprilie 2017, septembrie 2017) și cele trei reuniuni ale Consiliului Afacerilor Externe și ale Comitetului Director al EDA în format miniștri ai apărării din statele membre UE de la Bruxelles (martie 2017, mai 2017, noiembrie 2017).

II.4. Angajarea activă la proiectele din cadrul inițiatiivelor „Smart Defence/NATO”, „Pooling and Sharing/UE”, „Framework Nations Concept (FNC)/NATO” și „Permanent Structured Cooperation (PESCO)/UE”

Inițiativa NATO pentru dezvoltarea capabilităților prin abordare multințonală „Smart Defence” a vizat utilizarea cu maximă eficiență a resurselor alocate pentru apărare, în scopul menținerii capacitații Alianței de a-și îndeplini misiunile și, implicit, nivelul de ambiiție.

Conceptul are ca fundament cooperarea multinațională pe trei direcții de acțiune:

- identificarea și jerarhizarea cerințelor critice de capabilități;
- promovarea unei colaborări extinse în domeniul apărării;
- dezvoltarea capabilităților NATO prin abordări multinaționale inovative.

În vederea facilitării procesului de dezvoltare și utilizare în comun a capabilităților, proiectele dezvoltate sub egida „Smart Defence” au fost grupate în trei categorii:

- pilonul 1 – proiecte recomandate;
- pilonul 2 – proiecte posibile;
- pilonul 3 – propuneri.

Angajarea la proiecte de dezvoltare și utilizare în comun a capabilităților a avut la bază, ca premişă principală, faptul că inițiativele multinaționale permit atât NATO/UE, cât și României în mod individual să beneficieze de o serie de capabilități militare deficitare, utilizând o modalitate întreținută de cheltuire a fondurilor la dispoziție. Obiectivele implicării în aceste proiecte au vizat atât reducerea costurilor de achiziție, cât și facilitarea operării și menținerei pe ciclul de viață, prin achiziția în comun, respectiv asigurarea în comun a unor facilități de reparări, piese de schimb, muniții și alte bunuri materiale.

Pe baza analizelor interne desfășurate la nivelul Ministerului Apărării Naționale a fost adoptată și transmisă autorităților NATO decizia de participare la 35 de proiecte dintre cele 107 proiecte active la nivelul Alianței.

În anul 2017 a fost aprobată participarea în cadrul a 4 noi proiecte „Smart Defence”, care se regăsesc acum între cele 35 la care participă România. Aceste proiecte sunt:

- Tabără de instruire și evaluare în domeniul energiei inteligente;
- Centru de excelență internațional și întrunit pentru logistică;
- Centru de excelență pentru sisteme fără personal;
- Centru de excelență pentru operații în mediul urban.

Acești proiecte concrete desfășurate în anul 2017 în acest domeniu au fost:

– monitorizarea permanentă a evoluției proiectelor la care România și-a manifestat intenția de participare;

– desfășurarea unor activități de analiză, la nivelul Ministerului Apărării Naționale, a oportunității implicării României în cadrul noilor proiecte „Smart Defence” identificate la nivelul Alianței;

– testarea cu succes în cadrul exercițiului „Vigorous Warriors 2017” a viabilității concepției „Amed P-9.1” și „AJMed P-9”, ce vizează o abordare modulară pentru facilități multinaționale de tratament medical;

– agrearea și validarea, începând cu 1 aprilie 2017, a termenilor de utilizare a Platformei informatiche securizate pentru utilizarea în comun a informațiilor referitoare la atacuri cibernetice (*Malware Information Sharing Platform*) de către statele participante;

– în cadrul proiectului Modul pentru contracararea minelor marine (MCM) – finalizarea și aprobarea studiului de fezabilitate referitor la modalitățile de utilizare a modulului MCM de către o varietate de platforme în operațiuni maritime, precum cele descrise de scenariile NATO;

– proiectul Capabilitate de geniu de infrastructură (România – stat lider) – desfășurarea în luna iulie 2017 a exercițiului IEL MILU/ROU 2017, conectat la „Saber Guardian 17”.

Majoritatea proiectelor identificate sunt în etapa de rafinare conceptuală, iar materializarea celor pentru care Ministerul Apărării Naționale a optat va contribui, prin capabilitățile generate, la îndeplinirea de către România a angajamentelor asumate față de NATO în domeniul dezvoltării de capabilități.

Inițiativa „Pooling and Sharing” are scopul de a menține și consolida capabilitățile operaționale naționale, precum și de a identifica soluții inovatoare pentru utilizarea mai eficientă a resurselor alocate apărării, în vederea realizării ambiiilor politice naționale și a capacitații Uniunii Europene de a aciona credibil în situații de criză.

Ministerul Apărării Naționale s-a implicat activ în această inițiativă, în scopul dezvoltării capabilităților naționale. Domeniile de interes au fost selectate în baza unei analize, care a urmărit realizarea sinergiei și evitarea duplicităților cu inițiativa similară NATO.

În anul 2017, Ministerul Apărării Naționale a continuat participarea la sau implicarea în următoarele proiecte comune concrete, dezvoltate sub egida Agenției Europene de Apărare (EDA), în contextul inițiativelor „Pooling and Sharing”:

– piata europeană pentru achiziții de servicii de comunicații prin satelit (*EU SatCom Market*), inițiativă care continuă proiectul Celula europeană pentru achiziții de servicii de comunicații prin satelit (*European Satellite Communication Procurement Cell* – ESCPC), derulat în perioada 27 iunie 2012 – 27 iunie 2015:

– Flota europeană de transport aerian (*European Air Transport Fleet* – EATF);

– standardizarea aprobărilor diplomatice de survol și aterizare (*Diplomatic Clearances* – DIC);

– constituirea de unități medicale multinaționale modulare (*Multinational Modular Medical Units* – M3U);

– facilitarea schimbului de piese pentru echipamente și tehnică militară (*Sharing of Spare Parts* – SoSP), proiect ce asigură constituirea unui cadru multinațional de cooperare sub egida EDA, care să permită acordarea mutuală a sprijinului logistic între statele participante;

– constituirea de laboratoare dislocabile de nivel întrunit pentru analiza și exploatarea evenimentelor DEI (*Joint Deployable Exploitation and Analysis Laboratory* – JDEAL);

– cooperarea pentru aeronavele C27J Spartan (*C27J Spartan Cooperation*).

România a devenit membru al Grupării de tip națiune-cadru condusă de Germania (DEU FNC) în iunie 2015 și a exprimat intenția de a se implica pe cele două paliere: constituirea unei mari unități de nivel corp de armă (națiune-cadru Germania), care să fie alocată NRF și încadrată în categoria *Follow-on-Forces*, precum și în domeniile de cooperare identificate la nivelul inițiativei. Stadiul actual al participării României la DEU FNC constă în contribuții în cadrul a 13 domenii de cooperare dezvoltate în contextul inițiativei, precum și în afilierea la corpul de armă ce urmăză să fie generat în cadrul DEU FNC.

În cadrul Cooperării structurate permanente (PESCO) au fost propuse de către statele membre peste 50 de proiecte, dintre care au fost selectate 17 proiecte pentru a fi lansate în 2017, urmând ca în anii 2018 și 2019 să fie prezentate încă două pachete cu proiecte PESCO.

La nivel național, la 17 octombrie 2017 a fost aprobat în CSAT Memorandumul cu tema Cooperarea structurată permanentă (PESCO) în domeniul apărării la nivelul UE, prin care s-a solicitat aprobarea participării României la PESCO. De asemenea, a fost aprobată exprimarea intenției preliminare pentru participarea României la un set inițial de 10 proiecte din cele avansate în contextul inițiativei.

În ceea ce privește lista cu cele 17 proiecte lansate în anul 2017, România și-a manifestat intenția de a participa la 5 dintre acestea: *European Medical Command; Military Mobility; EU Training Mission Competence Centre (EU TMCC); Maritime (semi-)Autonomous Systems for Mine Countermeasures (MAS MCM); Cyber Rapid Response Teams and Mutual Assistance in Cyber Security*.

II.5. Contribuția la menținerea și consolidarea securității și stabilității regionale

Activitatea Ministerului Apărării Naționale în anul 2017 s-a concentrat pe dezvoltarea, sprijinirea și continuarea dialogului político-militar cu aliații și partenerii tradiționali. Totodată, au fost explorate posibilitățile de a extinde cooperarea cu parteneri noi, cu care au fost identificate domenii de interes reciproc.

Toate demersurile întreprinse în acest sens pe parcursul anului 2017 au avut ca fundament obiectivele stabilite în Programul de guvernare pentru 2017–2020 și documentele-cadru ale securității și apărării (Strategia națională de apărare a țării, Carta albă a apărării).

Dinamica transformărilor din mediul de securitate din proximitatea geografică imediată și cea extinsă reprezintă o provocare continuă, căreia trebuie să-i corespundă acțiuni caracterizate de adaptabilitate, mobilitate și flexibilitate ridicate, menite să crească eficiența și eficacitatea capacitații de reacție.

În acest sens, Ministerul Apărării Naționale a actionat în sprijinul acțiunii externe a României, cultivând parteneriate solide și de încredere, care să creeze premisele unei cooperări reciproce avantajoase și să asigure cadrul unei dezvoltări multifuncționale pe termen lung.

Dezvoltarea cooperării internaționale în domeniul apărării s-a concentrat pe consolidarea dialogului politico-militar, asigurarea forțelor și capacitaților necesare Alianței în vederea adoptării unei posturi credibile de descurajare și apărare, asigurarea unei prezențe înaintate robuste a forțelor aliate pe flancul estic al NATO, participarea la grupările de forțe constituite pe principiul națiunii-cadru, dezvoltarea unor relații directe de parteneriat la nivelul categoriilor de forțe ale armatei, cooperarea în cadrul proiectelor, programelor și inițiatiivelor de dezvoltare a capacitaților în formatul multinnațional asigurat de NATO și UE, intensificarea cooperării în domeniul instruirii forțelor, desfășurarea de exerciții comune, precum și de schimburi de cădeți și personal didactic din instituțiile militare de învățământ.

În format multilateral au fost continuat demersurile pentru îndeplinirea obligațiilor și angajamentelor asumate în cadrul ONU, OSCE, precum și al inițiatiivelor de cooperare regională la care România este parte, precum și pentru gestionarea aspectelor politico-militare ale obligațiilor asumate prin documentele internaționale privind regimurile în domeniul controlului armamentelor și al neproliferării armelor de distrugere în masă.

Pentru întărirea securității regionale, România a continuat să se afirme ca un actor credibil în cadrul procesului reuniriilor ministrilor apărării din Europa de Sud-Est (SEDM). În acest context, Ministerul Apărării Naționale a contribuit la dezvoltarea inițiativei prin susținerea efortului de actualizare a cadrului legislativ pentru Forța Multinațională de Pace din Europa de Sud-Est (MPFSEE), precum și prin participarea activă la proiectele dezvoltate în contextul acestei inițiative.

În cadrul formatelor de cooperare regională la Marea Neagră, România a respectat decizia NATO privind suspendarea oricărei activități de cooperare militară cu Federația Rusă, continuând, împreună cu armatele țărilor aliate, eforturile indreptate către asigurarea securității și stabilității în regiune.

În ceea ce privește cooperarea în cadrul OSCE, pe parcursul anului 2017 Ministerul Apărării Naționale a participat activ la procesul Dialogului structurat, instituit prin Declarația de la Hamburg din decembrie 2017. Angajarea Dialogului structurat pe dimensiunea provocărilor de securitate reprezintă o prioritate în cadrul OSCE, utilizarea forumului de debateri la nivelul acestei organizații reprezentând cea mai bună oportunitate de promovare a intereselor de securitate ale statelor participante.

În primul semestru al anului 2017, România a deținut președinția Forumului de cooperare în domeniul securității (FSC) al OSCE, pe durata căreia au fost abordate chestiuni legate de securitatea regională din Balcani și din Bazinul Mării Negre, de implementarea la nivelul OSCE a Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU nr. 1.325 privind femeile, pacea și securitatea, precum și de neproliferarea nucleară, securitatea cibernetică și implementarea Documentului de la Viena (2011).

În plan tematic s-a urmărit abordarea unor teme traditionale ale FSC, precum proiectele în domeniul armelor mici și armamentului ușor, și activitatea unor misiuni OSCE în teren, dar și noi teme, cum ar fi rolul securității cibernetice în cadrul dimensiunii militare sau rolul capelanilor militari în cadrul forțelor armate pe timp de pace și la război.

Din perspectiva cooperării cu ONU, au fost continuat demersurile în vederea pregătirii capacitaților naționale, introduse în *Peacekeeping Capabilities Readiness System/UNPCR*, pentru o eventuală dislocare la

misiuni și operații de menținere a păcii. De asemenea, au fost derulate acțiuni pentru instruirea personalului din subunitățile alocate PCRS pe teme specifice ONU.

Prin participarea la Reuniunea ministrilor apărării din statele membre ONU pe tema operațiilor de menținere a păcii la Vancouver, în noiembrie 2017, s-a reafirmat angajamentul României pentru întărirea operațiilor de pace sub egida ONU și creșterea eficacității acestora, au fost andosate Principiile de la Vancouver, care abordează subiectul copiilor în cadrul conflictelor armate – recrutarea și folosirea „copiilor-soldați” – și a fost inițiată participarea la rețeaua *Global Military Gender Champion Network*, constituită la nivelul șefilor statelor majore ale apărării, care are ca scop implementarea Rezoluției nr. 1.325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea, precum și a rezoluțiilor conexe.

Relevanța tuturor acestor activități este majoră în contextul în care România candidaază pentru ocuparea unui loc de membru nepermanent în cadrul Consiliului de Securitate al ONU pentru perioada 2020–2021, obiectiv stabilit prin Programul de guvernare 2017–2020.

III. ÎNDEPLINIREA ANGAJAMENTELOR ASUMATE PRIN PARTENERIATELE STRATEGICE

În cadrul Parteneriatului strategic România–Statele Unite ale Americii pentru secolul XXI s-au aprofundat relațiile bilaterale pe paliere multiple, concretizate în special prin inițierea demersurilor pentru achiziția unor sisteme de armament moderne și interoperabile cu platformele din dotarea altor state aliate, care satisfac cerințele strategice pentru întărirea apărării României și pentru descurajarea amenințărilor la adresa securității naționale.

Un eveniment important l-a constituit vizita ministrului apărării naționale la Washington, în luna septembrie 2017, ocazie cu care a avut întrevederi cu secretarul apărării, James Mattis, și reprezentanți ai industriei americane de apărare. Cu același prilej a fost adresată solicitarea de transformare a prezenței forțelor SUA în România dintr-o rotațională într-o permanentă.

În anul 2017 au continuat exercițiile bilaterale și multinnaționale desfășurate cu aliații și partenerii străini, un exemplu de referință fiind desfășurarea în România a exercițiului multinățional „Saber Guardian 2017”, cu participarea a 25.000 de militari din 23 de țări, condus de Comandamentul Forțelor Armate ale SUA din Europa (USEUCOM).

În ceea ce privește procesul de consolidare durabilă a relației cu Republica Moldova, au continuat programele de asistență în plan bilateral, precum și participarea la eforturile aliate de implementare a deciziei privind consolidarea cooperării NATO cu Republica Moldova, atât în cadrul oferit de Platforma pentru interoperabilitate, cât și în cadrul Inițiativei de Consolidare a Capacitaților de Apărare (*Defence Capacity Building – DCB*). Totodată, a continuat dialogul politico-militar, materializat prin vizita nouului ministru al apărării la București și desfășurarea lucrărilor Comisiei mixte româno-moldovene în domeniul apărării. În scopul creșterii interoperabilității forțelor, au continuat activitățile de instruire în comun, atât în context multinățional, cât și în cadrul bilateral. În luna decembrie 2017, la solicitarea Centrului de Informare și Documentare privind NATO, în Republica Moldova a fost organizat un tur de presă, cu vizitarea unor obiective militare din România (Iași, Bacău, Brașov, București, Constanța, Brăila), pentru 12 jurnaliști civili de la instituții mass-media din Republica Moldova.

Pentru dezvoltarea cooperării în cadrul altor relații de importanță strategică a fost intensificat dialogul politico-militar cu Polonia, Turcia, Marea Britanie, Franța, Italia, Portugalia și Canada pentru participarea acestora la măsurile de adaptare a posturii NATO de descurajare și apărare, cu accent pe prezența militară și contribuția cu forțe la comandanțele și structurile multinăționale NATO găzduite de România, precum și la programele de achiziții inițiate de Ministerul Apărării Naționale.

Astfel, s-a convenit cu ministrul polonez al apărării intensificarea relațiilor bilaterale în domeniul apărării, fundamentată pe trei piloni principali: 1. cooperarea în cadrul NATO, cu accent pe dimensiunea prezenței aliate înaintate eFP-tFP (consolidată-adaptată); 2. cooperarea în cadrul UE; 3. cooperarea tehnico-militară pentru consolidarea capacitaților de apărare.

Totodată, a fost inaugurat Centrul de Excelență NATO pentru contrainformații militare de la Cracovia, la care România este națiunisponsor.

În ceea ce privește relațiile bilaterale cu Turcia, acestea s-au concentrat pe cooperarea în domeniul apărării, atât în plan bilateral, cât și în cadrul inițiatiivelor derulate la nivel aliat, cu accent pe contribuția cu forțe a partenerului turc la comandanțele și structurile multinnaționale NATO găzduite de România, precum și pe participarea firmelor turcești la programele de înzestrare.

Dialogul cu partenerul britanic a vizat aspecte strategice, precum evaluarea mediului de securitate din regiunea Mării Negre. În ceea ce privește cooperarea în cadrul NATO, a fost menționată intenția Regatului Unit de a crește contribuția la inițiativele dezvoltate pe teritoriul național sub egida prezenței adaptate înaintate (tFP), la nivelul forțelor navale (prin creșterea numărului de vizite ale navelor britanice în Marea Neagră) și al forțelor aeriene (prin disloarea de aeronave Typhoon). Totodată, s-au convenit relansarea schimbulor academice militare, precum și oferirea de sprijin în domeniul medicinii operaționale.

Cooperarea cu partenerul francez s-a desfășurat atât la nivelul dialogului politico-militar, cât și prin participarea activă la exercițiile desfășurate în Marea Neagră. Totodată, s-au convenit dezvoltarea dialogului în vederea materializării cooperării în domeniul industriei de apărare, în contextul procesului de înzestrare a Armatei României cu tehnică și echipamente militare, precum și lansarea unei platforme de cooperare între Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino” din București și Institutul „Pasteur” din Paris, în vederea valorificării experienței institutului francez în ceea ce privește producerea de vaccinuri. În cadrul eforturilor de contracarare a amenințării teroriste, la solicitarea părții franceze, Ministerul Apărării Naționale a crescut nivelul de participare al Armatei României la operațiile și misiunile la care Franța are o contribuție majoră, derulate sub egida UE sau ONU.

Relațiile bilaterale româno-italiene au evidențiat interesul comun de aprofundare a cooperării în domeniul apărării, în context alianță și în baza Parteneriatului strategic româno-italian. Astfel, s-a convenit acordarea sprijinului reciproc pentru implementarea coerentă a prezenței înaintate, respectiv a elementelor specifice Cadrului pentru Sud. Partenerul italian a reconfirmat sprijinul și contribuția la Brigada Multinațională (MN BDE) de la Craiova.

Succesul obținut în derularea programului strategic de înzestrare cu aeronave de luptă multirol F-16 demonstrează parcursul foarte bun al cooperării dintre România și Portugalia. Partenerul portughez a confirmat intenția de participare, cel puțin la același nivel ca în prezent, la Brigada Multinațională (MN BDE) din România și pe parcursul anului 2018. Dialogul politico-militar derulat pe parcursul anului 2017, atât la nivelul ministrilor apărării (în marja reunii ministrilor apărării NATO din 9 noiembrie 2017), cât și cu ocazia vizitei secretarului de stat al apărării din Republica Portugheză la Baza Aeriană Fetești (6 octombrie 2017), a consolidat relația bilaterală în domeniul apărării, fiind astfel identificate noi oportunități pentru cooperarea pe anumite domenii ale menținării, asigurarea sprijinului necesar operării aeronavelor F-16 în România sau instruirii pilotilor români.

IV. CAPACITATEA DE LUPTĂ A ARMATEI ROMÂNIEI

IV.1. Creșterea alocațiilor bugetare pentru apărare

Bugetul aprobat initial Ministerului Apărării Naționale pe anul 2017 prin Legea bugetului de stat pe anul 2017 nr. 6/2017 a fost de 16,322 miliarde lei, reprezentând 2% din PIB (815,2 miliarde lei), în timp ce creditele de angajament aprobată au fost în valoare de 18,645 miliarde lei, reprezentând 2,28% din PIB, prin utilizarea cărora a fost facilitată semnarea de contracte

multianuale pentru implementarea proiectelor de investiții. Astfel s-a asigurat continuarea trendului ascendent al cheltuielilor de apărare, având în vedere schimbările majore din ultimii ani în mediul de securitate european și internațional, care impun accelerarea procesului de creștere a capacitații operaționale a Armatei României.

Bugetul aprobat a asigurat condițiile pentru creșterea capacitații de luptă a marilor unități și unităților militare, potrivit obligațiilor asumate în cadrul NATO, în principal prin: accelerarea ritmului de înzestrare a Armatei României, creșterea nivelului de instruire și a stării de operativitate a echipamentelor militare, completarea parțială a stocurilor de luptă.

Prin bugetul alocat Ministerului Apărării Naționale a fost respectată obligația asumată în cadrul Summitului NATO 2014 din Țara Galilor, prin documentul *The Wales Summit Pledge on Defence Investment*, care consfințează angajamentul statelor membre de a atinge obiectivul de 2% din produsul intern brut alocat cheltuielilor pentru apărare în decursul a 10 ani (până în 2024), cu diferențele specifice fiecărui grup de aliați (cei care au deja acest nivel de finanțare îl vor menține, iar ceilalți îl vor crește gradual, în funcție de creșterea economică națională).

Totodată, acest fapt a asigurat implementarea Acordului politic național privind creșterea finanțării pentru apărare, care prevede creșterea graduală a bugetului, atingerea nivelului de 2% din PIB în 2017 și menținerea acestui nivel în următorii 10 ani.

Potrivit prevederilor legii, s-a asigurat repartizarea proporțională a bugetului apărării pe titlurile corespunzătoare de cheltuieli, avându-se în vedere plata drepturilor personalului activ și a pensiilor pentru personalul în rezervă, plata contribuților către organizațiile internaționale, plata cheltuielilor de funcționare, continuarea intensificării procesului de instruire, inclusiv prin participarea la exerciții în comun pe teritoriul României și în străinătate, plata tuturor obligațiilor contractuale aferente contractelor de achiziții în derulare și în curs de atribuire, continuarea programului de modernizare/reconfigurare a infrastructurii militare (instrucție și cartuire), precum și continuarea procesului de refacere a stocurilor.

Prin rectificările bugetului Ministerului Apărării Naționale din anul 2017 (Ordonanta de urgență a Guvernului nr. 63/2017 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2017 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2017) s-a menținut echilibrul între categoriile de cheltuieli. Totodată, Ministerul Apărării Naționale a fost autorizat să efectueze virări de credite bugetare și de angajament peste limita a 20%, cumulat, la nivelul unui an din prevederile capitolului bugetar pentru finanțarea unor cheltuieli aferente obligațiilor ce derivă din contractele de achiziții de materiale, active fixe, servicii, lucrări pentru efectuarea de reparații curente și reparații capitale la tehnica de luptă și echipamente militare, precum și pentru finalizarea unor achiziții de echipamente militare.

În cursul lunii decembrie 2017, din bugetul Ministerului Apărării Naționale a fost transferată suma de 75,615 milioane lei la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

Prin bugetul rectificat s-au asigurat achitarea integrală a drepturilor cuvenite personalului și pensionarilor militari, suplimentarea fondurilor la titlul II „Bunuri și servicii” pentru asigurarea funcționării corespunzătoare a structurilor, precum și asigurarea condițiilor de inițiere a unor programe de înzestrare care să contribuie la creșterea capacitații de luptă a marilor unități și unităților militare, potrivit obligațiilor asumate în cadrul NATO.

Potrivit datelor centralizate până în prezent, execuția bugetară pe anul 2017 a fost de 14,764 miliarde lei, ceea ce reprezintă 1,81% din PIB-ul comunicat de Comisia Națională de Prognoză la data elaborării bugetului Ministerului Apărării Naționale, respectiv 90,88% din cheltuielile aprobată. Fondurile au fost angajate și cheltuite cu economicitate, eficacitate și eficiență.

Situată detaliată a execuției bugetului este prezentată alăturat:

Cod indicator	Denumire indicator	PREVEDERI BUGETARE		CREDITE BUGETARE DESCHISE 31.12.2017 (mii lei)	EXECUȚIE 31.12.2017 (mii lei)	GRAD DE EXECUȚIE (%)
		BUGET inițial M.Ap.N. 2017 (mii lei)	BUGET M.Ap.N. 31.12.2017 (mii lei)			
	PIB	815.195.000	815.195.000	815.195.000	815.195.000	815.195.000
	% din PIB, din care:	2,00	1,99	1,92	1,81	
	BUGET DE STAT – % din PIB	1,93	1,92	1,92	1,80	
	VENITURI PROPRII – % din PIB	0,07	0,07	0	0,01	
	TOTAL SURSE DE FINANȚARE (I+II)	16.322.232	16.246.357	15.636.401	14.764.340	90,88
01	CHELTUIELI CURENTE	8.457.062	9.824.388	9.673.122	9.687.825	98,61
10	TITLUL I – CHELTUIELI DE PERSONAL	3.607.905	4.092.610	4.085.863	4.085.638	99,83
20	TITLUL II – BUNURI ȘI SERVICII	1.138.826	1.460.517	1.320.804	1.339.450	91,71
51	TITLUL VI – TRANSFERURI ÎNTRE UNITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	499.490	599.892	595.225	591.779	98,65
55	TITLUL VII – ALTE TRANSFERURI	140.000	139.266	139.266	139.264	100
57	TITLUL IX – ASISTENȚĂ SOCIALĂ	3.066.362	3.526.741	3.526.608	3.526.357	99,99
58	TITLUL X – PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014–2020	0	317	297	270	85,17
59	TITLUL X – ALTE CHELTUIELI	4.479	5.362	5.356	5.337	99,53
71	TITLUL XII – ACTIVE NEFINANCIARE	7.865.170	6.421.969	5.963.279	5.076.515	79,05
	I. TOTAL SUME ALOCATE DE LA BUGETUL DE STAT	15.720.560	15.645.002	15.636.698	14.673.938	93,79
01	CHELTUIELI CURENTE	8.314.036	9.681.564	9.673.419	9.653.720	99,71
10	TITLUL I – CHELTUIELI DE PERSONAL	3.603.705	4.088.325	4.085.863	4.082.813	99,87
20	TITLUL II – BUNURI ȘI SERVICII	1.000.000	1.321.661	1.320.804	1.307.900	98,96
51	TITLUL VI – TRANSFERURI ÎNTRE UNITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	499.490	599.892	595.225	591.779	98,65
55	TITLUL VII – ALTE TRANSFERURI	140.000	139.266	139.266	139.264	100
57	TITLUL IX – ASISTENȚĂ SOCIALĂ	3.066.362	3.526.741	3.526.608	3.526.357	99,99
58	TITLUL X – PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014–2020		317	297	270	85,17
59	TITLUL X – ALTE CHELTUIELI	4.479	5.362	5.356	5.337	99,53
71	TITLUL XII – ACTIVE NEFINANCIARE	7.406.524	5.963.438	5.963.279	5.020.218	84,18
	II. TOTAL SUME ALOCATE PENTRU ACTIVITĂȚI FINANȚATE INTEGRAL DIN VENITURI PROPRII	601.672	601.672	0	90.672	15,07
01	CHELTUIELI CURENTE	143.026	143.141	0	34.375	24,01
10	TITLUL I – CHELTUIELI DE PERSONAL	4.200	4.285		2.825	65,93
20	TITLUL II – BUNURI ȘI SERVICII	138.826	138.856		31.550	22,72
71	TITLUL XII – ACTIVE NEFINANCIARE	458.646	458.531		56.297	12,28

IV.2. Creșterea graduală a nivelului capacitatii de luptă

În domeniul capacitatii de luptă, obiectivul Ministerului Apărării Naționale, în plan atât conceptual, cât și acțional, pentru anul 2017 a fost continuarea procesului de creștere a capacitatii de luptă a Armatei României, pentru a fi în măsură ca, prin efort propriu, să desfășoare un complex de acțiuni pentru supraveghere și avertizare, contracararea acțiunilor agresive convenționale, neconvenționale, inclusiv hibride, sprijinul intrării în operație a forțelor principale aliate și continuarea operațiilor în mod integrat a tuturor instrumentelor puterii naționale pentru apărarea independenței, suveranității și integrității teritoriale a României.

Pregătirea pentru mobilizare s-a realizat atât secevențial, în cadrul structurilor militare din compunerea Armatei României, prin formele prevăzute în actele normative specifice în vigoare, cât și întrunit, împreună cu celelalte instituții cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale.

Gradul de completare cu rezerviști a unităților militare față de prevederile statelor de organizare pentru război asigură îndeplinirea misiunilor acestora. În cursul anului 2017, la nivelul Ministerului Apărării Naționale a fost elaborat cadrul normativ specific necesar punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2015 privind Statutul rezerviștilor voluntari. În baza acestui cadrul normativ au fost planificate, organizate și desfășurate activități de recrutare și selecție pentru 2.271 de posturi de gradați și soldați rezerviști voluntari.

Concluziile desprinse în urma desfășurării activităților au condus la elaborarea unui proiect de modificare a Legii nr. 270/2015, în sensul creșterii atraktivității serviciului militar în calitate de rezervist voluntar.

Asigurarea cu armament, tehnică și echipamente militare la mobilizare se realizează din rezervele proprii, precum și prin Planul de mobilizare a economiei naționale pentru apărare, respectiv prin planurile de rechiziții de bunuri și prestări de servicii județene. Deși gradul de asigurare a stocurilor de mobilizare a fost îmbunătățit, se mențin deficite la unele categorii de echipamente militare, acestea urmând a fi eliminate gradual în funcție de resursele financiare alocate. De asemenea, tehnica militară aflată la sfârșitul ciclului de viață urmează a fi scoasă din serviciu, pe măsura implementării programelor de înzestrare cu tehnică și echipamente militare aflate în derulare.

În anul 2017 a continuat procesul de completare a rezervelor proprii cu produse deficitare și s-a realizat mențenanța principalelor categorii de tehnică militară.

IV.3. Stadiul derulării programelor de înzestrare

În anul de referință, activitățile din domeniul înzestrării s-au desfășurat în cadrul a 110 programe de înzestrare, aflate în diferite stadii de pregătire, fundamentare și execuție.

Dintre acestea, în anul 2017, pentru 8 programe de înzestrare a fost obținută aprobarea prealabilă a Parlamentului României necesară inițierii procedurilor de atribuire. Acestea sunt următoarele:

- Corvetă multifuncțională.
- Sistemi de instalații mobile de lansare rachete antinavă – SIML.
- Modernizarea mașinii de luptă a infanteriei MLI-84M.
- Transportor blindat pentru trupe 8x8 – TBT.
- Sisteme C4I cu capacitate de integrare ISTAR.
- Sistem rachete sol-aer cu bătaie mare – HSAM.
- Sistem integrat de rachete sol-aer cu bătaie mică și foarte mică SHORAD – VSHORAD.
- Sistem lansator multiplu de rachete cu bătaie mare – MLRS (HIMARS).

Mentionăm în acest context următoarele realizări în ceea ce privește inițierea programelor esențiale de înzestrare:

– semnarea contractului interguvernamental de tip *Letter of Offer and Acceptance* pentru achiziționarea primului sistem de rachete sol-aer și efectuarea plăților către partenerul american în cadrul Programului „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM)”, în conformitate cu prevederile Legii nr. 222 din 27.11.2017 pentru realizarea „Capabilității de apărare aeriană cu baza la sol”, aferentă programului de înzestrare esențial „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM)”; – planificarea fondurilor necesare și desfășurarea activităților privind derularea procedurii specifice de atribuire a contractului pentru transportorul blindat pentru trupe 8x8, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 852/2017 privind aprobarea circumstanțelor și procedura specifică aferente etapei I a Programului esențial de înzestrare „Transportor blindat pentru trupe 8x8”, finalizate în luna ianuarie 2018, prin semnarea acordului-cadru și a contractului subsecvent;

- pregătirea documentațiilor necesare, conform prevederilor legale, pentru celelalte 6 programe esențiale de înzestrare prioritare, urmărindu-se îndeplinirea condițiilor de inițiere a acestora în anul 2018.

Activitățile privind managementul resurselor pentru înzestrare în Ministerul Apărării Naționale în anul 2017, circumscrise „Programului privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2026”, au avut ca surse de finanțare creditele bugetare alocate prin Legea bugetului de stat pe anul 2017 nr. 6/2017, cu modificările și completările ulterioare. Ordonația de urgență a Guvernului nr. 83/2017 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2017, cu modificările ulterioare, și o parte dintre veniturile proprii realizate la nivelul ministerului, urmărind în principal inițierea programelor esențiale de înzestrare, onorarea obligațiilor de plată pentru contractele multianuale aferente programelor de înzestrare cu impact major asupra realizării capabilităților militare, achiziția de echipamente militare și produse în sprijinul funcționării structurilor ministerului, precum și atribuirea contractelor de achiziție în anul 2017 cu termene de livrare în anul 2018 și în anii următori.

De asemenea, au fost atinse obiectivele stabilite în baza Legii nr. 240/2013 pentru realizarea capabilității operaționale aeriene cuprinse în Faza 1 a Etapei de tranziție inițiale a Conceptiei de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului „Avion multirol al Forțelor Aeriene”, cu modificările și completările ulterioare. În luna septembrie 2017 fiind recepționate și livrate ultimele 3 avioane.

Totodată, pentru continuarea constituției capabilității operaționale aeriene prin programul „Avion multirol” au fost continue demersurile pentru inițierea etapei a II-a a programului – a 2-a escadrilă F-16 –, fiind transmisă către *Office for Defence Cooperation „Letter of request for price&availability”* pentru achiziția a 36 de avioane F-16 în configurație VIPER.

IV.4. Managementul resurselor umane

Creșterea graduală a nivelului capacitatii de luptă a constituit o provocare și pentru domeniul managementului resurselor umane, în cadrul căruia s-a acționat oportun pentru asigurarea unui nivel optim al încadrării cu resurse umane a structurilor militare, în mod prioritar a celor din cadrul structurii de forțe ale armatei.

În condițiile înregistrării unei creșteri accentuate a deficitului de personal, măsurile adoptate au avut ca scop flexibilizarea cadrului normativ existent și adaptarea acestuia la schimbările intervenite în sistemul militar aflat într-o dinamică permanentă.

Acțiunile concrete au vizat, în primul rând, extinderea echilibrată, pe termen mediu, a capacitatilor proprii de formare profesională, iar în al doilea rând au fost adoptate măsuri institutionale, materializate în intervenția adaptativă asupra normelor interne de reglementare a evoluției în cariera militară, în sensul flexibilizării acestora, cu scopul creșterii operativității încadrării cu personal la unităților militare.

Totodată, pentru ocuparea posturilor militare de execuție vacante, corespunzătoare armelor, serviciilor și specialităților militare la care se înregistrează un deficit ce nu poate fi redus prin formarea profesională în instituții de învățământ din rețeaua proprie sau pentru care instituția militară nu dispune de posibilități de formare, a fost creat cadrul procedural pentru încadrarea cu personal prin chemare/rechemare în rândul cadrelor militare în activitate, pe bază de concurs/examen.

Preocupările privind îndeplinirea eficientă a funcțiunii de personal a organizației militare au vizat și perfectionarea subsistemelor managementului resurselor umane, în mod integrat, sub guvernanța principiilor managementului performanțelor bazat pe competențe. În acest context s-a urmărit crearea condițiilor pentru creșterea calității resursei umane, concomitent cu creșterea gradului de transparentă și predictibilitate în ceea ce privește evoluția în cariera militară.

Perfectionarea sistemului de management al resurselor umane s-a concretizat și în măsuri pe palierul organizării structurale, care au avut ca obiect stratificarea funcțiilor militare pe tipuri de structuri, diferențiate pe niveluri ierarhice, precum și redefinirea funcțiilor personalului militar, în raport cu volumul, complexitatea și importanța muncii. Aceste măsuri implică și o componentă care vizează creșterea motivatiei profesionale, în special în rândul maiștrilor militari și al subofițerilor. Concret, s-a asigurat continuitatea cu elementele de salarizare anterioare, s-a realizat ierarhizarea pe grade militare și niveluri de studii și s-au alocat coeficienții maximi prevăzuți de lege funcțiilor de maiștri militari și subofițeri. De asemenea, s-au aplicat prevederile dispozițiilor de nivel superior referitoare la salarizarea unor categorii socioprofesionale distințe, cum este personalul militar care activează în domeniile sănătății și învățământului, precum și în ceea ce privește transpunerea în reglementări interne a modificărilor intervenite la nivelul legislației naționale în domeniul muncii, respectiv a noilor reglementări privind transferul funcționarilor publici și al personalului civil contractual din cadrul instituțiilor publice.

Creșterea motivatiei profesionale a soldaților și gradaților profesioniști, categoria de personal cea mai numeroasă a armatei, a constituit permanent un obiectiv pentru domeniul managementului resurselor umane, concretizându-se în acțiuni de sprijin al promovării proiectului de legiferare a conferirii Semnului onorific „*În Serviciul Patriei*” acestei categorii de militari, în aceleși condiții în care se conferă cadrelor militare în activitate.

Profesia militară este, în raport cu piața muncii, doar unul dintre competitorii care încearcă să atragă resursă umană, fapt care a determinat necesitatea intensificării acțiunilor menite să asigure creșterea atractivității profesiei militare în contextul social național.

În acest sens s-au desfășurat activități de promovare a profesiei militare, pe baza „Conceptiei privind sistemul de promovare a profesiei militare, recrutare și selecție a personalului militar profesionalizat, pe timp de pace” și a „Strategiei de promovare a profesiei militare în perioada 2016–2020”, urmărindu-se îndeplinirea „Planului de implementare a strategiei de promovare a profesiei militare în perioada 2016–2020”, în limita resurselor financiare, materiale și umane alocate.

Pentru punerea în aplicare a „Strategiei de promovare a profesiei militare în perioada 2016–2020”, prin Campania de promovare a profesiei militare în anul de recrutare 2017–2018 s-au întreprins o serie de măsuri și acțiuni pentru asigurarea unei mai bune informări a tinerilor privind oferta armatei și modalitatea de accesare în sistemul militar, urmărindu-se creșterea numărului de candidați pregătiți și motivați pentru cariera militară.

Concomitent, au continuat cele două proiecte on-line începute în 2016, respectiv administrarea site-ului „recrutare.mapn.ro” (cu aproximativ 500.000 de accesări) și pagina „RecrutareMApN” de pe platforma de social-media Facebook (peste 32.000 de următori fidelii), care a devenit una dintre cele mai vizualizate pagini ale instituțiilor publice.

În scopul aprecierii faptelor deosebite săvârșite pe timpul îndeplinirii misiunilor și a rezultatelor meritorii obținute în procesul instruirii și al pregătirii profesionale, personalul și unitățile militare din cadrul structurii de forțe ale armatei au fost recompensate prin conferirea decorațiilor naționale și militare cu însemn de pace și război (79 de persoane – militari și civili – și 9 structuri), a distincțiilor militare (434 de militari – români și străini – și structuri militare), a Insignei Participant la misiuni în străinătate (315 militari), a Semnului onorific „*În Serviciul Patriei*” (3.480 de militari) și a titlului onorific de „Veteran” (720 de militari și civili). De asemenea, au fost înaintați în grad înainte de termen 179 de militari (67 de ofițeri, 21 de maiștri militari, 67 de subofițeri și 24 de soldați/gradați profesioniști) și în mod exceptional 88 de militari (4 ofițeri, 48 de subofițeri și 36 de soldați/gradați profesioniști).

Pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare, în anul 2017 au fost menținute în activitate 4 cadre militare, iar 2 persoane, rude ale celor răniți în teatrele de operații, au fost chemate în activitate.

Circumscrise sistemului extins de management al resurselor umane, principalele activități concrete desfășurate în domeniile psihologiei și sociologiei militare în anul 2017 s-au materializat în inițierea cercetării

cu tema „Studiu privind prevalența problemelor psihomotionale și preventia tulburărilor psihice în rândul personalului militar”, care se desfășoară la nivel național în perioada 18 decembrie 2017 – 15 martie 2018, având ca scop evaluarea stării emoționale și a eventualelor probleme psihice cu care se confruntă personalul militar, în vederea dezvoltării unor programe privind preventia tulburărilor psihice, elaborarea „Ghidului de comunicare interculturală pentru militari români care participă la misiuni în Afganistan”, care cuprinde informații referitoare la aspecte juridice, norme sociale, aspecte religioase, sfaturi utile pentru comunicarea verbală și nonverbală cu populația locală, precum și în elaborarea „Ghidului privind preventia consumului excesiv de alcool în Armata României” și a „Planului de măsuri privind preventia consumului excesiv de alcool în Armata României”, documente care se adresează tuturor militarilor și al căror conținut poate constitui baza învățării și practicării unor tehnici individuale necesare menținerii sănătății mentale a militarilor și pentru asigurarea sănătății organizaționale.

V. REVIZUIREA CADRULUI NORMATIV SPECIFIC DOMENIULUI APĂRĂRII

V.1. Elaborarea documentelor de planificare a apărării și completarea/modificarea legislației privind organizarea și funcționarea ministerului

In conformitate cu prevederile Legii nr. 203/2015 privind planificarea apărării, în cursul anului 2017 la nivelul Ministerului Apărării Naționale a fost elaborat proiectul unei noi „Carte albe a apărării”. Documentul a fost înșușit de Guvern la 30 iunie 2017 și avizat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării la data de 4 iulie 2017.

În data de 17 octombrie 2017, proiectul „Cartei albe a apărării” a fost aprobat în cadrul unei ședințe comune a Comisiilor de apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților și Senat, iar în data de 20 noiembrie 2017 documentul a fost aprobat de Parlamentul României prin Hotărârea nr. 96/2017.

„Carta albă a apărării” este principalul document de planificare a apărării la nivel departamental.

Documentul abordează sintetic mediul de securitate actual, caracterizat de noi riscuri și amenințări, o predictibilitate redusă a evoluțiilor crizelor regionale și nerespectarea de către unii actori statali sau nonstatali a principiilor de drept internațional.

Interesele naționale de securitate și obiectivele naționale în domeniul apărării definite în Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015–2019 au constituit baza pentru formularea în „Carta albă a apărării” a obiectivelor politicii de apărare și a misiunilor stabilite pentru Armata Română.

Documentul prezintă principalele direcții de dezvoltare a capabilităților de apărare, care au în vedere consolidarea unor forțe moderne, dotate adecvat, dislocabile, interoperabile, cu capacitate de autosușinere și de protecție multidimensională, cu un sistem de comandă și control flexibil și eficient, și ilustrează preocuparea constantă a ministerului pentru adaptarea proceselor de planificare, conducere și alocare a resurselor la provocările tot mai complexe din mediul de securitate.

Unul dintre cele mai importante documente de planificare de nivel departamental este „Directiva de planificare a apărării”, care fundamentalizează planificarea integrată a apărării la nivelul Ministerului Apărării Naționale, bazată pe armonizarea între politici-resurse-capabilități. Documentul creează o viziune comună în sistem asupra obiectivelor, priorităților și alocării resurselor, realizând totodată conexiunea cu sistemul de planificare din cadrul Alianței Nord-Atlantice.

Prin Acordul politic național privind creșterea finanțării pentru apărare se prevede creșterea finanțării pentru apărare astfel încât să se atingă 2% din PIB pentru apărare în anul 2017 și alocarea a cel puțin 2% din PIB pentru următorii 10 ani.

Planul de înzestrare a Armatei României (PIAR) reprezintă documentul de referință pentru planificarea armamentelor, prin care se realizează corelarea dintre nevoile de tehnică și echipamente militare pentru dotarea structurii de forțe și resursele financiare preconizate a fi alocate pentru înzestrare

In anul 2017 a fost amendată legea de organizare și funcționare a Ministerului Apărării Naționale, materializată prin Legea nr. 167/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale.

Modificarea și completarea acesteia s-a impus mai ales din necesitatea alinierii la modificările cadrului normativ incident în domeniul apărării, precum și din bunele practici utilizate la nivel NATO și UE. Legea a redefinit, în principal, responsabilitățile unor structuri centrale ale ministerului pentru a exprima cu mai mare fidelitate competențele acestora, inclusiv prin introducerea de noi concepe aliniate la standardele NATO, a vizat transformarea Statului Major General în Statul Major al Apărării, cu rol esențial în planificarea și conducerea operațiilor, precum și în instruirea comandamentelor și forțelor, precum și redefinirea structurii de forțe și introducerea unei noi clasificări a forțelor armatei, pe niveluri și capacitați de luptă, urmărindu-se totodată și alinierea domeniului de activitate și a atribuțiilor Direcției generale de informații a apărării la cerințele actuale ale mediului de securitate, inclusiv în domeniul apărării cibernetice. De asemenea, s-a urmărit creșterea eficienței activității instituției militare prin clarificarea locului și rolului unor structuri existente, în funcție de misiunile actuale ale acestora, inclusiv prin eliminarea suprapunerilor existente în ceea ce privește anumite atribuții ale structurilor centrale, precum și necesitatea implementării unor decizii luate în cadrul Alianței la Summitul de la Varșovia.

Ulterior, în baza prevederilor art. VI din Legea nr. 167/2017, Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 867 din 2 noiembrie 2017.

V.2. Activitatea legislativă și de asistență juridică

Pe parcursul anului 2017, activitatea legislativă a presupus acțiuni complexe și susținute care s-au circumscriș, în principal, acelorași cerințe și norme procedurale din anul precedent.

În anul 2017, la nivelul ministerului au fost inițiate 122 de acte normative materializate în 9 proiecte de lege, 6 proiecte deordonanțe de urgență, 1 proiect de ordonanță și 106 proiecte de hotărâri ale Guvernului.

În anul de referință, Parlamentul României a adoptat 4 legi și aprobat o ordonanță de urgență, iar Guvernul României a adoptat o ordonanță de urgență, o ordonanță și 46 de hotărâri ale Guvernului care privesc instituția militară.

Principalele aspecte reglementate de aceste acte normative au vizat atât organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, detaliată în subcapitolul anterior, cât și aprobatarea unor achiziții majore, modificarea legislației privind pensiile militare de stat, asistența medicală a demnitarilor sau schimbarea regimului juridic al unor imobile aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

Demersurile legislative cele mai importante gestionate de instituția militară și definitivate în anul 2017 au fost:

– Legea nr. 167/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale;

– Legea nr. 222/2017 pentru realizarea „Capabilității de apărare aeriană cu baza la sol”, aferentă programului de înzestrare esențial „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM)”;

– Ordonația de urgență a Guvernului nr. 66/2017 privind stabilirea unor măsuri în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării și producării de mijloace imunoprofilactice, terapeutice și antidoturi, în vederea asigurării protecției intereselor esențiale ale siguranței stării de sănătate a populației, în baza căreia fost înființat Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino”, instituție de drept public care desfășoară activități de interes strategic în domeniul asigurării protecției intereselor esențiale ale siguranței stării de sănătate a populației, în subordinea Ministerului Apărării Naționale, substituindu-se în toate drepturile și obligațiile Institutului Național de Cercetare „Cantacuzino”, instituție care funcționa în subordinea Ministerului Sănătății;

– Hotărârea Guvernului nr. 852/2017 privind aprobarea circumstanțelor și procedura specifică aferente etapei I a programului esențial de înzestrare „Transportor blindat pentru trupe 8X8”.

În anul 2017 au fost adoptate 31 de hotărâri ale Guvernului privind schimbarea regimului juridic al unor imobile din domeniul public al statului și administrarea Ministerului Apărării Naționale, iar în baza a 6 hotărâri adoptate de Guvern a fost aprobată scoaterea din funcțiune a unui număr de 310 construcții și amenajări din 49 de cazării, în vederea demolării. Au fost emise 11 hotărâri ale Guvernului privind transmiterea a 13 imobile din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea autorităților publice locale, din care 5 imobile integral și 8 parțial.

Activitatea legislativă a cuprins totodată și analizarea și acordarea avizului pentru 49 de acte normative inițiate de alte ministeră în anul 2017.

Asistența juridică s-a concretizat prin exprimarea de puncte de vedere, materializate în 241 de lucrări, structurate în tematici, precum modul de aplicare a dispozițiilor legale în vigoare la situații concrete, modul de refinere a sumelor incasate necuvânt cu diferite titluri, achiziții publice, recuperări de cheltuieli de școlarizare, decontarea cheltuielilor și acordarea indemnizațiilor cu ocazia mutării, stabilirea răspunderii materiale ca urmare a constatării unor pagube la nivelul unității etc., compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat.

În anul 2017, pe rolul instantelor de judecată au fost înregistrate 2.364 de cauze în care Ministerul Apărării Naționale are calitate procesuală. Pe categorii de cauze, se disting litigiile civile, de contencios administrativ, penale, litigiile de muncă, pretenții, insolvență, fond funciar, litigiile cu profesioniștii și contestațiile la executare.

Soluțiile pronunțate de instanțele de judecată în anul precedent au fost favorabile instituției militare într-un procent de peste 85%.

V.3. Dezvoltarea cadrului juridic al cooperării militare cu partenerii străini

Pentru relansarea relațiilor traditionale cu țările emergente din Asia și Africa a fost semnat un acord privind cooperarea în domeniul militar între Guvernul României și Guvernul Republicii Libaneze. Totodată, a fost organizată la București prima reuniune a comitetului militar mixt româno-pakistanez pentru implementarea prevederilor Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Islamice Pakistan privind cooperarea în domeniul apărării și au continuat reunțiile Comisiei militare mixte româno-israeliene, Comitetului mixt de cooperare româno-algerian în domeniul apărării și Comitetului militar mixt româno-iordanian.

Pentru dezvoltarea relațiilor bilaterale de cooperare în domeniul apărării cu statele din zonele de interes strategic pentru România – Regiunea Extinsă a Mării Negre și Balcanii de Vest –, pe parcursul anului 2017 au fost încheiate tratate în domeniul apărării și securității naționale, prin semnarea unui memorandum de înțelegere privind asigurarea reciprocă a sprijinului național-gazdă între Guvernul României și Guvernul Georgiei, a unui memorandum privind asigurarea reciprocă a sprijinului național-gazdă între Guvernul României și Guvernul Croației, precum și a unui acord privind cooperarea în domeniul militar între Guvernul României și Guvernul Republicii Serbia. Totodată, a fost organizată o întrevadere la nivelul ministrilor apărării pentru continuarea dialogului politico-militar în cadrul implementării prevederilor Parteneriatului strategic cu Azerbaidjanul.

Sub aspect statistic, activitatea legislativă în domeniul dreptului internațional s-a materializat în elaborarea unui număr de 6 proiecte de lege, 8 proiecte de hotărâri ale Guvernului și un proiect de ordonanță de urgență, dintre care au fost adoptate 2 proiecte de lege, 5 proiecte de hotărâri ale Guvernului și un proiect de ordonanță de urgență a Guvernului, iar 4 proiecte de lege și 3 proiecte de hotărâri ale Guvernului sunt în curs de reluare a procesului de avizare.

De asemenea, au fost avizate pentru negociere 10 tratate, pentru semnare 14, iar pentru ratificare/approbare 11, tratate care au vizat cooperarea în domeniul militar, al asigurării sprijinului național-gazdă și al schimbului de informații clasificate, și au fost expertizate 114 acorduri/memorandumuri și amendamente/înțelegeri tehnice/note de aderare, prin care au fost reglementate statutul forțelor, sprijinul național-gazdă, aspectele financiare pe perioada desfășurării exercițiilor cu partenerii străini etc.

VI. ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR SPECIFICE DIN ALTE DOMENII DE RESPONSABILITATE

VI.1. Implementarea politicilor și programelor în domeniul calității vieții personalului

La finalul anului 2017, principalii indicatori ai calității vieții personalului se prezintau astfel:

– nivelul de acoperire a necesarului de trai este relativ scăzut, afectează cu precădere familiile în care personalul militar este la început de carieră sau este unic întreținător; cu toate acestea, în urma majorărilor salariale s-a constatat o îmbunătățire față de anul 2016;

– condițiile de muncă și instruire au fost în general bune, dar limitate de infrastructura, destul de veche, aflată la dispoziție;

– instituția militară a asigurat condiții materiale și financiare rezonabile pentru satisfacerea nevoilor de locuit ale personalului, deficitul de locuințe fiind suplinit prin acordarea compensației financiare lunare alocate pentru chirie și prin cumpărarea a 160 de spații locative ce au fost repartizate către personal;

– drepturile de hrana și echipare s-au asigurat conform prevederilor legale, cu anumite sincopă, îndeosebi în privința asigurării unor articole de echipament pentru soldați și gradati profesioniști;

– recuperarea, recreerea, refacerea fizică și psihică a personalului armatei și familiilor acestuia s-au realizat în sanatorii, cabane militare și alte facilități recreative, însă capacitatele de cazare și condițiile de confort nu sunt în toate locațiile la standarde satisfăcătoare, fiind necesară o investiție majoră în modernizarea spațiilor respective.

În anul 2017, drepturile salariale ale personalului militar și civil din Ministerul Apărării Naționale au cunoscut următoarea evoluție:

– începând cu luna aprilie 2017, personalul militar a beneficiat de diferență de 50% din quantumul sumei compensației corespunzătoare soldiei de merit, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscale-bugetare, cu modificările și completările ulterioare;

– începând cu luna aprilie 2017, quantumul salariului de bază/soldiei de funcție cuvenit(ă) pentru personalul militar și personalul civil s-a stabilit că nu poate fi mai mic decât nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, având la bază prevederile Legii nr. 115/2017 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative;

– începând cu data de 30 iunie 2017, quantumul brut al salariilor de bază/soldelor de funcție ale personalului militar și civil din Ministerul Apărării Naționale s-a majorat cu 15%, conform prevederilor Legii nr. 152/2017 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscale-bugetare.

În scopul protejării și apărării sănătății și capacitații de muncă a personalului armatei, în anul 2017 la nivelul ministerului s-au desfășurat activități pentru elaborarea, coordonarea și controlul implementării politicilor sectoriale în domeniul securității și sănătății în muncă, precum și de implementare a standardelor militare NATO specifice, avându-se în vedere următoarele obiective:

- integrarea cadrului legislativ național și internațional;
- coordonarea instruirii personalului;
- colaborarea cu structuri similare (pe plan intern, național, european și aliat);
- evaluarea modului de aplicare a cadrului legislativ;
- susținerea implementării acordurilor ROU-SUA.

În domeniul problemelor sociale a fost inițiat și menținut un dialog sistematic pentru identificarea personalului armatei care întâmpină dificultăți sociale și s-au propus măsuri de sprijin adecvate în cadrul ședințelor Comisiei centrale pentru probleme sociale. Principala nemultumire a personalului militar supusă atenției conducerii ministerului a vizat modificările legislative în domeniul salarizării, în urma cărora soldații și gradati profesioniști, ale subofițerilor și chiar

ale ofițerilor cu grade inferioare sunt aproximativ egale. Acest fapt a condus la nemultumiri în rândul acestor categorii de personal, precum și la scăderea atraktivității evoluției în cariera militară.

În anul 2017 a fost asigurată interfața Ministerului Apărării Naționale cu cele aproximativ 80.000 de cadre militare în rezervă/retragere în planul problemelor sociale, prin intermediul celor peste 30 de asociații de profil, și au fost formulate răspunsuri la peste 480 de scrisori/petitioni ale asociațiilor și cadrelor militare în rezervă/retragere pe diverse probleme sociale, pentru acordarea sprijinului sollicitat personalului militar în rezervă în vederea obținerii drepturilor legale.

În cadrul asistenței oferite participanților la acțiuni militare și urmașilor celor decedați în acțiuni militare, în anul 2017 au fost organizate activități de consiliere ale acestora în demersurile pentru obținerea drepturilor de care aceștia beneficiază.

S-a acordat o importanță majoră memoriei militari eroi participanți în teatrele de operații prin inițierea demersurilor, cu valoare morală, în parteneriat cu administrațiile publice locale, pentru acordarea titlului de cetățean de onoare unui număr de 85 de militari și denumirea a 13 străzi cu nume de militari eroi căzuți la datorie.

Au fost întreprinse demersuri pentru înaintarea în grad a 76 de militari răniți în teatrele de operații și s-au organizat evenimente dedicate copiilor răniților, invalidilor și urmașilor celor decedați în urma participării la acțiuni militare, cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

In domeniul asistenței veteranilor, invalidilor și văduvelor de război, unde Ministerul Apărării Naționale este autoritate investită cu responsabilitatea coordonării la nivel național, s-au adoptat o serie de măsuri menite să conducă la un trai mai bun pentru cei mai longevivi ostași ai țării, structura de specialitate a Ministerului Apărării Naționale monitorizând permanent modul de aplicare a legislației specifice de către structurile guvernamentale și neguvernamentale cu responsabilități în domeniul.

Cu ocazia Zilei veteranilor de război, 29 aprilie, s-a desfășurat „Crosul VeteRUN”, ediția a II-a, eveniment dedicat celor mai vîrstnici ostași ai țării, la care au participat în jur de 4.000 de persoane, atât din cadrul ministerului, cât și din societatea civilă.

În anul 2017 au fost organizate evenimente culturale și educative dedicate veteranilor de război, precum și Programul „Acasă la veterani”, în cadrul căruia au fost vizitați la domiciliu peste 76 de veterani de război centenari care și-au dat consumările de a contribui la realizarea unui album aniversar dedicat acestora. Vizita la respectivii veterani a fost posibilă și cu sprijinul unor oameni de suflet, care au devenit sponsori ai acestui proiect. Astfel, s-a menținut și se menține permanent o legătură emoțională și comunicarea activă cu veteranii de război.

În urma revizuirii unor acte normative specifice au fost stabilite criterii clare de acordare a gradului următor cadrelor militare în retragere și a fost extinsă perioada de acordare a burselor de studiu și pe timpul vacanței pentru elevii din clasele terminale ale învățământului secundar și terțiar.

VI.2. Continuarea modernizării sistemului medical militar în concordanță cu nevoile operaționale ale Armatei României și sistemul național de sănătate

În cursul anului 2017 asistența medicală a personalului din Armata României a fost asigurată prin cabinetele medicale de unitate, precum și prin unitățile sanitare cu paturi, Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu București, Institutul Național de Medicină Aeronaumatică și Spațială „Gen. dr. av. Victor Anastasiu” și Centrul de Medicină Navală Constanța.

In urma efectuării controlului medical periodică la aproximativ 95% dintre cadrele militare în activitate, procentul de diagnostic „clinic sănătos” a fost de 88%, iar 12% au prezentat diverse afecțiuni. Din analiza afecțiunilor depistate la controlul medical periodic, în ceea ce privește morbiditatea, pe primele locuri s-au aflat afecțiunile endocrinno-metabolice (26,5%), cele ale aparatului digestiv (18%), bolile cardio-vasculare (20%), bolile ochiului și anexelor sale (12%), bolile sistemului osteo-articular (8%), bolile aparatului respirator (5,5%), alte afecțiuni (10%).

In anul 2017, prin compartimentele de primire a urgențelor din spitalele militare teritoriale a fost acordată asistență medicală de urgență pentru 60.791 de persoane, dintre care 13.981 de beneficiari ai Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare.

Asistența medicală spitalicească s-a asigurat prin cele 10 spitale militare de urgență teritoriale, Spitalul Universitar de Urgență Militar Central București și Sanatoriul de Balneofiziterapie și Recuperare Medicală „Dr. Dimitrie Cantemir” Bălțiștești, păstrându-se același număr de paturi ca și în anul precedent.

Spitalele militare au asigurat servicii medicale tuturor categoriilor de persoane beneficiare, conform legislației în vigoare, după cum urmează: beneficiari ai Legii nr. 80/1995 (19%), beneficiari ai altor legi speciale (1%), alt personal din sistemul de ordine publică, siguranță națională și autoritate judecătorească (6%), alte categorii de asigurați (74%).

Structura categoriilor de beneficiari ai Legii nr. 80/1995 se prezintă astfel: cadre militare în activitate (31%), pensionari militari (56%), membri de familie ai cadrelor militare în activitate (7%), membri de familie ai pensionarilor militari (6%).

În anul de referință au fost expertizate 3.462 de persoane (supraexpertiză medico-militară și avizări) în vederea stabilirii aptitudinii față de îndeplinirea serviciului militar, pentru selecționarea medicală a efectivelor de militari capabili să îndeplinească orice misiune de luptă, precum și pentru încadrarea într-un grad de invaliditate a cadrelor militare care s-au îmbolnăvit în timpul îndeplinirii serviciului militar.

În anul 2017 au fost clasati și s-au prezentat la revizuirea clasării de „apt limitat” 1.919 militari, având ca morbiditate boli ale aparatului cardiovascular, degenerative, de nutriție și metabolism, ale aparatului digestiv, cele ale aparatului locomotor și alte afecțiuni chirurgicale.

Pentru atingerea obiectivelor propuse privind creșterea nivelului de operaționalizare și interoperabilitate a formațiunilor medicale de tratament din cadrul Armatei României, în cursul anului 2017 Ministerul Apărării Naționale, prin structura de specialitate, a organizat împreună cu Centrul Medical de Excelență NATO pentru Medicină Militară de la Budapesta cursuri cu participare internațională care au vizat instruirea personalului detașamentului medical românesc participant la exercițiile multinnaționale „Saber Guardian 2017” și „Vigorous Warrior 2017” (VW17), astfel:

- *NATO Medical Evaluation – MEDEVAL – 2–8 aprilie 2017;*
- *Disaster Medical Management Courses – MIMMS – 9–13 aprilie 2017;*
- *Advanced Trauma Life Support – 8–12 mai 2017;*
- *First Responder Trainers Symposium – 11–15 decembrie 2017.*

În urma participării la aceste activități, cursanții au fost în măsură să aplique cunoștințele dobândite la simularea unei evaluări de formațiuni de tip ROL 2 pregătită să fie dislocată într-o misiune NATO și, nu în ultimul rând, să conducă și să facă parte din echipa de intervenție în incidentele medicale majore, cu victime multiple.

Formațiunea medicală de nivel ROL 2 Extins din subordinea Direcției medicale a participat la secvența de instrucție de tip *Mass Casualty – MASCAL* în cadrul exercițiului multinațional „Saber Guardian 2017” împreună cu formațiunea medicală de tip ROL 2 „212 Combat Support Hospital”/Bg. 30 Med. a SUA și *Balkan Medical Task Force* (formațiune medicală de nivel ROL 2 B constituită prin contribuția țărilor din fostă Iugoslavie).

Ca apreciere a profesionalismului și a implicării României și în cadrul exercițiului „Vigorous Warrior 2017”, Centrul de Excelență NATO pentru Medicină Militară a încredințat României organizarea următoarei ediții a exercițiului „Vigorous Warrior 2019”.

Unitățile sanitare din Armata Română au asigurat asistență medicală reală pe parcursul exercițiilor multinnaționale desfășurate pe teritoriul național („Noble Jump 17”, „Saber Guardian 17”).

De asemenea, laboratoarele de medicină preventivă din cadrul spitalelor militare teritoriale, sub coordonarea Centrului de Medicină Preventivă al Armatei, au asigurat activitățile de supraveghere și control al bolilor transmisibile, activități de inspecție sanitară și sanitar-veterinară în cadrul tuturor exercițiilor desfășurate în facilități ale Armatei României. Totodată, Centrul de Medicină Preventivă al Armatei a asigurat și vaccinarea militarilor români participanți la misiuni internaționale.

O nouă etapă în dezvoltarea modernizării sistemului medical militar în concordanță cu nevoile operaționale ale Armatei României și cu sistemul național de sănătate a reprezentat-o înființarea Biroului cooperare internațională, situații de urgență, evacuare și monitorizare răniți din cadrul Direcției medicale, cu scopul de a monitoriza și optimiza gestionarea problemelor medicale ale personalului armatei rănit în acțiuni militare din teatrele de operații, precum și pe teritoriul național.

În cadrul modernizării sistemului medical militar a fost dispusă amenajarea unor facilități pentru asigurarea asistenței medicale pentru personalul rănit, cu handicap sever și recuperare medicală imediată în cadrul Sanatoriului de Balneofizioterapie și Recuperare Medicală „Dr. Dimitrie Cantemir” Bălțiștești. Compartimentul situat la etajul I al Hotelului Bălțiștești cuprinde 4 rezerve cu câte 2 locuri, 2 lifturi pentru pacienți (unul pentru baza de tratament și al doilea pentru hotel) și circuite funcționale. Ministerul Apărării Naționale a solicitat Ministerului Sănătății avizarea înființării „Componentei de medicină operațională” cu atribuții în monitorizarea și refacerea capacitații de luptă a militarilor răniți în timpul acțiunilor militare.

O altă etapă în modernizarea sistemului medical militar o reprezintă Proiectul „Politraumă”, care vizează achiziția centralizată de aparatură și echipamente medicale, în beneficiul spitalelor militare de urgență. Valoarea estimată a proiectului este de 100 mil. lei, fără TVA, cu finanțare de la bugetul de stat.

În anul 2017, Centrul de Transfuzie Sanguină al Ministerului Apărării Naționale a înregistrat 5.325 de consultații donatori, dintre care 502 consultații au fost efectuate pe teren. Față de anul anterior, numărul donatorilor a crescut cu 19%.

Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila” se află într-un proces continuu de modernizare a infrastructurii și de dotare cu aparatură medicală de ultimă generație. În acest sens, în anul 2017 a fost aprobată „Nota conceptuală privind necesitatea și oportunitatea obiectivului de investiție imobiliară pentru modernizarea și extinderea Spitalului Universitar de Urgență Militar Central”, inclusiv tema de proiectare aferentă proiectului de investiție imobiliară. În anul 2017, în cadrul spitalului au fost achiziționate 1.087 de echipamente medicale și tehnice, din care amintim: Sistemul integrat de medicină nucleară, compus din scanere PET-CT cu 64 de slice-uri și SPECT-CT cu 16 slice-uri, ecografie, echipamente de radiologie mobilă, paturi electrice cu noptieră, echipamente pentru ortopedie, oftalmologie, stomatologie, ORL, ambulanțe și echipamente IT.

Tot în anul 2017, Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila” a fost recreditat de Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate, în urma evaluării efectuate de această instituție.

În vederea îndeplinirii în condiții optime a atribuțiilor stabilite prin legea de organizare și funcționare, Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială „Gen. dr. av. Victor Anastasiu” și-a armonizat, în anul 2017, structura organizatorică. Institutul este acreditat de către European Aviation Safety Agency, prin Autoritatea Aeronautică Civilă Română, pentru examinări medicale (expertiză) ale personalului aeronautic civil.

În institut se desfășoară programul de antrenament fiziolitic agreat de Forțele Aeriene ale SUA (USAF) până în anul 2018, prin punerea în aplicare a procedurilor standardului STANAG „Aero-medical training of flight personnel”, și au fost continuante procedurile de revizuire a metodologiei de selecție și expertiză a personalului aeronavigant, centrate pe exploatarea aeronavelor multirol F-16.

A continuat procesul de reabilitare a camerei hiperbare mari, pentru operaționalizarea acesteia în conformitate cu standardele partenerilor NATO, iar în luna decembrie s-a desfășurat un modul din cursul pentru obținerea atestatului de studii complementare în medicină hiperbară.

VI.3. Managementul educației militare

Principala provocare pentru sistemul de învățământ militar a constat în crearea condițiilor necesare pentru adaptarea obiectivelor învățământului și programelor de studiu în acord cu evoluțiile fenomenului militar și cerințele structurilor beneficiare.

In scopul abordării integrate a proceselor de pregătire și educație, în anul 2017 au fost emise acte normative destinate actualizării cadrului normativ specific învățământului militar. Printre cele mai relevante dintre acestea se regăsesc reglementările referitoare la organizarea și functionarea școlilor de aplicatie și la transferul studentilor înmatriculați în cadrul programelor de studii universitare de licență în instituțiile de învățământ superior militar, aprobată prin ordinele ministrului apărării naționale.

Totodată, a fost inițiat proiectul pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 606/2005 privind organizarea programelor de studii universitare în instituțiile militare de învățământ superior din subordinea Ministerului Apărării Naționale, pentru implementarea programelor de studii universitare de licență pentru formarea initială a ofițerilor de armă de 4 ani – 240 de credite de studii transferabile.

De asemenea, în anul 2017 au fost desfășurate activitățile principale și elaborate analizele de sisteme pentru întregul învățământ militar, în vederea elaborării Strategiei de dezvoltare a învățământului militar și de formare continuă a cadrelor militare în perioada 2017–2030, document programatic având ca obiectiv schimbarea paradigmăi de formare a cadrelor militare, prin asigurarea managementului integrat și unitar al instituțiilor militare de învățământ.

În anul de învățământ 2016–2017, în unitățile și instituțiile de învățământ militar s-au aflat la pregătire, pentru nevoile Ministerului Apărării Naționale și pentru alți beneficiari din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, 8.439 de elevi și studenți.

În învățământul universitar militar toate instituțiile sunt acreditate și clasificate în categoria universităților de educație și cercetare. În anul 2017 s-au inițiat și s-au finalizat demersuri de autorizare pentru înființarea a două noi facultăți (una la Academia Forțelor Terestre și una la Academia Forțelor Aeriene) și pentru funcționarea provizorie a unor noi programe de studii universitare de licență la: Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” (inginerie și management în domeniul comunicațiilor militare – 4 ani, leadership militar și, respectiv, contabilitate și informatică de gestiune), Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” (managementul sistemelor de rachete și artilerie antiaeriene) și Academia Tehnică Militară (drumuri, poduri și infrastructuri militare).

De asemenea, au fost inițiate demersurile pentru internaționalizarea programelor de studii universitare, prin proiectarea unui semestru internațional, desfășurat în limba engleză, în cadrul Programului Leadership militar, la Facultatea de Științe Militare a Academiei Forțelor Terestre.

În anul 2017 eficacitatea și calitatea activității de cercetare științifică a fost susținută de derularea de granturi de cercetare științifică cu finanțare departamentală, națională și/sau internațională și, respectiv, organizarea și desfășurarea Salonului Național cu Participare Internațională al Inovării și Cercetării Științifice Studențesti – Cadet INOVA.

Învățământul liceal militar este reprezentat de 4 instituții cu tradiție și rezultate constante valoroase – colegiile nationale militare. Dezvoltarea permanentă a rețelei de învățământ liceal militar a fost un obiectiv constant al Ministerului Apărării Naționale, concretizat la sfârșitul anului 2017 prin inițierea demersurilor și obținerea avizelor de principiu ale factorilor responsabili pentru reînființarea Colegiului Național Militar de la Constanța.

Un indicator important al nivelului pregătirii elevilor din aceste instituții îl reprezintă rata de promovare a examenului de bacalaureat, care, în anul de analiză, a fost de 99,4% după prima sesiune și de 100% după a doua sesiune. Din cei 315 absolvenți, promoția 2017, 254 (80,6%) au fost admisi în instituțiile de învățământ superior militar, 22 au fost repartizați în școlile de maștri militari și subofițeri și 39 au părăsit sistemul.

Începând cu anul 2017, la nivelul structurilor de formare continuă nonuniversitară a demarat și formarea inițială și continuă a rezerviștilor voluntari – ofițeri, maștri militari, subofițeri și soldați. De asemenea, în anul de analiză au fost inițiate demersurile și obținute avizele finale pentru înființarea Școlii de Aplicație a Forțelor pentru Operații Speciale și a Școlii de Aplicație pentru Medicină Operațională. Ponderea activităților practic-aplicative în școlile de aplicație a atins valoarea de aproximativ 75% din totalul orelor programelor de formare continuă, în concordanță cu specificul programelor, care au caracter preponderent practic-aplicativ.

In anul 2017, pentru programele de formare și dezvoltare a competențelor lingvistice accentul a fost pus pe creșterea eficienței programelor. Astfel, rata de abandon în rândul celor 656 de persoane planificate să finalizeze programe de formare în domeniul limbilor străine în anul 2017 a scăzut cu 8 procente față de anul precedent, de la 42% la 34%.

Pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice au fost proiectate și desfășurate la Centrul Principal de Limbi Străine Sibiu trei seminare practic-aplicative, ale căror dezbateri și analize au fost sintetizate în lucrarea „Developing Advanced Skills. The Group Discussions”, publicată la Editura Academiei Forțelor Terestre.

În anul 2017 realizările din domeniul învățării limbilor străine au fost prezentate în mediul internațional de specialitate. Astfel, în luna decembrie, cu ocazia participării la seminarul de pregătire a cadrelor didactice de limbă engleză, desfășurat la Garmisch-Partenkirchen, a fost prezentat sistemul de pregătire lingvistică din Ministerul Apărării Naționale. Reprezentanții celor 12 țării participante – membre NATO și partenere – au apreciat prezentarea și au subliniat utilitatea programelor existente în domeniul învățării limbilor străine în Armata Română, din dublă perspectivă: alinierea programelor cursurilor la cerințele descriptorilor STANAG 6001 și desfășurarea programelor în sistem *blended-learning*. Important de subliniat este faptul că, în urma acestei activități, România a fost recunoscută ca stat cu o expertiză deosebită în domeniul analizat, fiind singura țară din cele 12 reprezentate care are programa cursurilor aliniată la cerințele descriptorilor STANAG 6001 și desfășoară programele de pregătire în sistem *blended-learning*. Ca recunoaștere a valorii programelor de pregătire respective, au fost formulate soluții de asistență în domeniul învățării limbilor străine, venite din partea celorlalte state reprezentate.

În ceea ce privește cooperarea internațională în domeniul învățământului militar, în anul 2017, pentru lărgirea ariei de selecție a candidaților pentru academiiile militare din străinătate și pentru eliminarea unora dintre factorii care au determinat trecerea în rezervă a absolvenților acestor instituții înainte de termenarea angajamentului, a fost elaborată și aprobată Ordonanța Guvernului nr. 24/2017 privind formarea inițială a ofițerilor în activitate din Ministerul Apărării Naționale în instituții de învățământ superior militar din străinătate, care prevede că, pentru formarea inițială a ofițerilor în activitate, Ministerul Apărării Naționale poate trimite la studii în străinătate absolvenții colegilor naționale militare cu diplomă de bacalaureat.

În „Planul de pregătire în străinătate a personalului Ministerului Apărării Naționale, în anul 2017” (PPS 2017) au fost planificate 245 de forme de pregătire, cu 344 de locuri. Pentru cursurile din SUA au fost planificate 77 de locuri.

Cresterea semnificativă a alocărilor bugetare a permis extinderea ariei de participare și în cadrul instituțiilor de învățământ ale altor aliați ai României, pe lângă cele din SUA, fapt concretizat în participarea, începând cu anul 2016, a unui ofițer la cursurile Școlii de Război din Franța și, începând cu anul 2017, a altui ofițer la cursurile Academiei Forțelor Armate din Germania.

Prin „Planul de pregătire a personalului armatelor străine în instituții și unități de învățământ militar și de formare profesională continuă din Ministerul Apărării Naționale în anul 2017” și în baza prevederilor tratatelor de cooperare bilaterială, partenerilor externi le-au fost oferte 53 de locuri (47 de locuri pentru personalul din Republica Moldova și 6 locuri la cursuri de limba engleză, EOD și conducerea operațiilor întrunite pentru personalul din Ucraina), la 35 de cursuri, dintre care 3 cursuri/4 locuri suplimentar față de prevederile inițiale ale planului și 9 programe de licență.

Suplimentar față de situația prezentată anterior, în cursul anului 2017, instituțiile militare de învățământ din România au mai pregătit un număr de 63 de persoane în cadrul a 10 cursuri acreditate ACT.

VI.4. Reprezentarea prin sport a Armatei României

În anul 2017 Armata Română a reprezentat cu onoare sportul militar românesc, participând la competițiile sportive organizate sub egida Comitetului Internațional al Sportului Militar (CISM), la competițiile sportive organizate pe plan național și la mariile competițiile sportive internaționale – campionate mondiale și europene, respectiv campionatele și jocurile balcanice.

În perioada analizată, Armata României, prin sportivii săi, a obținut următoarele rezultate:

- 43 de medalii la campionatele mondiale – 13 de aur, 12 de argint și 18 de bronz;

- 38 de medalii la campionatele europene – 17 de aur, 10 de argint și 11 de bronz;

- 5 medalii la Campionatele Mondiale Militare de Vară ale CISM – 2 de aur, 2 de argint și 1 de bronz;

- 4 medalii la Jocurile INVICTUS – 1 de aur, 1 de argint și 2 de bronz;

- 2 medalii la cupe mondiale – 1 de aur și 1 de argint;

- 6 medalii la cupe europene – 3 de aur, 2 de argint și 1 de bronz;

- 46 de medalii la campionatele balcanice – 20 de aur, 15 de argint și 11 de bronz;

- 407 titluri la campionatele naționale – 179 la seniori, 79 la tineret și 149 la juniori;

- 99 de titluri la Cupa României – 57 la seniori, 17 la tineret și 25 la juniori.

Cele mai notabile performante au fost obținute de echipele de canotaj la campionatele mondiale. Echipajul medaliat cu aur în proba de 8+1 feminin a avut în compunere trei sportive aparținând Clubului Sportiv al Armatei „Steaua”: serg.-maj. Popa Iuliana, soldat Oprea Laura și soldat Vrînceanu Ioana, iar în echipajul bărcii de dublu vâsle categorie usoară, de asemenea medaliat cu aur, s-a aflat o altă reprezentantă a clubului militar, Beleagă Gianina.

La campionatele europene de gimnastică, lt.-col. Drăgușescu Marian a fost medaliat cu aur la sol și argint la sărituri, iar la campionatele mondiale acesta a ocupat locul patru la proba de sărituri.

Prima medalie din istoria sportului românesc la lupte feminin a fost obținută de serg. Vuc Alina, aceasta reușind să cucerească și a doua medalie de aur, consecutiv, la campionatele mondiale militare.

La campionatele europene de tenis de masă, proaspăta componentă a Clubului Sportiv al Armatei „Steaua”, Eliza Samara, a cucerit cu echipă prima medalie de aur din palmaresul sportului militar românesc la această disciplină.

Se cuvin menționate și rezultatele de excepție ale echipei de polo masculin, care a câștigat titlul de campioană a României și Cupa României, ajungând în premieră în grupele LEN *Champions League*.

O altă prezență românească în competițiile europene în anul 2017 care considerăm necesar a fi amintită a fost cea a echipei de volei a Clubului Sportiv al Armatei „Steaua”, la CEV *Challenge Cup*.

Menționăm că la această dată echipele de jocuri sportive polo pe apă, handbal, volei, fotbal și rugby se clasează pe locul I în campionatele naționale.

Revenind la evenimentul sportiv internațional „*Invictus Games Toronto*”, în anul 2017, România a participat în premieră, în perioada 23–30 septembrie, în Canada, la această competiție, cu o echipă formată din 15 militari răniți în teatrele de operații din Afganistan și Irak.

Rezultatele obținute la Toronto au fost peste așteptări, materializate într-o medalie de aur, pentru echipa de tir cu arcul *compound*, în componență plt.-maj. Ionuț Butoi, col. (r) Dorin Petruț și col. Nicușor Pegulescu, o medalie de argint, prin plt.-maj. Ionuț Butoi, în proba de tir cu arcul *compound* individual, și două medalii de bronz, prin lt.-col. Laurențiu Ţerban, la proba de alergare 1.500 m. și cpt. Ciprian Iriceuc, la proba de canotaj în sală.

Mentionăm că majoritatea militariilor răniți s-au situat în prima jumătate a clasamentului în probele de concurs la care au participat.

În anul de referință au fost organizate și desfășurate 15 etape finale pe Ministerul Apărării Naționale ale competițiilor aplicativ-militare și sportive prevăzute în calendarul sportiv, cu participarea loturilor sportive ale unităților de instrucție și instituțiilor militare de învățământ, fiind angrenați peste 1.800 de militari.

VII. Activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare

Cercetarea științifică s-a desfășurat și în anul 2017 pe patru piloni: sectorial, pe baza cerințelor definite de Ministerul Apărării Naționale:

nățional, în cadrul Planului național de cercetare-dezvoltare și inovare; internațional, atât la nivel european, cât și în cadrul NATO și al diverselor parteneriate naționale și instituționale bilaterale; universitar, prin elaborarea de articole științifice pentru reviste sau conferințe științifice recunoscute internațional sau național.

În cadrul Planului sectorial de cercetare-dezvoltare au fost abordate 155 de proiecte, cu 195 de lucrări de cercetare-dezvoltare, care au fost executate de centrele de cercetare științifică și unitățile de învățământ.

In anul 2017, Comisia Europeană împreună cu Agenția Europeană de Apărare au lansat trei apeluri în cadrul „Actiunii pregătitoare pentru politica de securitate și apărare comună în domeniul cercetării”. Aceasta are ca obiectiv susținerea activităților/proiectelor de cercetare din domeniul apărării, fiind vizată, initial, alocarea de fonduri de până la 90.000.000 de euro pentru derularea proiectelor/programelor.

Cercetarea științifică în instituțiile de învățământ superior militar s-a desfășurat în conformitate cu prevederile politicilor naționale în domeniul cercetării-dezvoltării și cunoașterii, înscrise în Planul național de cercetare-dezvoltare și inovare pentru perioada 2015–2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2015 și Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Instituțiile de învățământ superior militar au dezvoltat colaborări cu instituții de învățământ superior și de cercetare științifică de prestigiu din țări membre ale Uniunii Europene, din țări membre NATO sau din țări membre ale spațiului universitar și al cercetării științifice din întreaga lume, în cadrul Programului Comisiei Europene de învățare pe tot parcursul vieții (LLP), Programului European ERASMUS+, Inițiativei europene de schimb a tinerilor ofișeri (ERASMUS militar), *international Military Academic Forum – iMAF, Cultural Understanding and Language Proficiency – CULP*. Pentru participarea la programul de mobilități cu personalul propriu au fost semnate, în cadrul Programului ERASMUS, acorduri de colaborare cu universități din Franța, Italia, Cehia, Slovacia, Spania, Austria, Portugalia, Germania, Olanda, Polonia, Ungaria, Belgia, Bulgaria și Turcia.

Cercetarea științifică în instituțiile de învățământ superior militar a avut stabilite obiective rationale cu scopul de a pune în valoare potențialul creativ al studenților, al cadrelor militare, al personalului didactic și publicarea rezultatelor prin apariții editoriale și prezența la sesiuni de comunicare științifică.

Prioritățile tematicice de cercetare-dezvoltare-inovare au vizat subiecte din domeniile pentru care există în derulare programe de studii universitare de licență sau master ori domenii adiacente acestora dezvoltate la nivel interinstituțional, precum și aspecte fundamentale ale vieții socioeconomice, umaniste și culturale.

Rezultatele activității de cercetare științifică se regăsesc în următorii indicatori:

- 106 lucrări publicate în reviste cotate la nivelul ISI (Institutul de Studii Internaționale „THOMSON” din Philadelphia) sau în baze de date internaționale;

- 200 de lucrări publicate în volumele unor conferințe, seminare, sesiuni de comunicări științifice naționale/internationale cu editori, ISBN (numărul de carte standard international – cod de bare) și edituri recunoscute;

- 49 de cărți științifice publicate la edituri naționale și internaționale recunoscute;

- 7 granturi câștigate prin competiție;

- 31 de contracte de cercetare din planul sectorial al Ministerului Apărării Naționale;

- 3 produse omologate și/sau valorificate.

Parteneriatele de cercetare instituțională existente și acordurile științifice încheiate cu partenerii naționali sau internaționali demonstrează implicarea colectivelor de cercetare din instituții, în diferite activități comune, cu implicații directe în creșterea calității pregătirii profesionale a studenților, precum și intensificarea relaționării acestora cu societatea civilă, contribuind astfel la creșterea prestigiului structurilor militare de învățământ și la recunoașterea acestora pe plan internațional.

Rezultatele în acest domeniu au constat în abordarea unor teme de cercetare științifică de actualitate, în pas cu cerințele noi, mereu crescănde, ale evoluției armelor și specialităților militare.

Valorificarea rezultatelor cercetării științifice în procesul de elaborare a manualelor militare, necesare desfășurării învățământului militar specific și în comunicările științifice, prezentate în sesiuni organizate de instituțiile de învățământ militar și civilă, a condus la eficientizarea muncii în cadrul instituțiilor de învățământ.

VI.6. Proiecte cu finanțare externă nerambursabilă

În conformitate cu prevederile art. 16 din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, Secretariatul general al Ministerului Apărării Naționale coordonează și monitorizează structurile Ministerului Apărării Naționale, în vederea accesării de finanțare externă nerambursabilă pentru indeplinirea obiectivelor și priorităților rezultate din documentele sectoriale.

În acest domeniu, în cursul anului 2017 a fost identificată și dezvoltată continuu capacitatea instituțională privind implementarea unor proiecte finanțate din fonduri europene structurale și de investiții, precum și din alte fonduri nerambursabile, astfel:

a) „Restaurarea, reabilitarea, conservarea și amenajarea unui spațiu expozițional în cadrul Monumentului Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial (Monumentul Eroilor „Crucea Caraiman”/Monumentul Eroilor (Crucea) de pe Vârful Caraiman”

S-au întreprins demersurile necesare obținerii de finanțare europeană prin Programul operațional regional 2014–2020, Axa prioritară 5, Prioritatea de investiții 5.1 – Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural.

Că urmăre a parcurgerii etapelor de conformitate administrativă și a eligibilității și de evaluare tehnică și financiară a fost aprobată finanțarea europeană a proiectului.

După parcurgerea etapei precontractuale, la data de 26 iulie 2017 a fost semnat contractul de finanțare între Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene.

Valoarea proiectului este de peste 19 milioane lei, dintre care 16 milioane reprezintă finanțare din fonduri europene, iar valoarea cofinanțării cheltuielilor eligibile asigurată de Ministerul Apărării Naționale este de aproximativ 3 milioane lei.

Proiectul a intrat în etapa de implementare, desfășurându-se până la sfârșitul anului 2017 următoarele activități:

- elaborarea documentațiilor de achiziție pentru serviciile de audit financiar extern și atribuirea contractului;

- depunerea primei cereri de rambursare a proiectului;

- organizarea sesiunii științifice „Crucea Eroilor Neamului de pe muntele Caraiman – un simbol pentru Centenarul Războiului Reîntregirii României” la sediul Cercului Militar Național, prima sesiune consacrată dintr-o serie de manifestări științifice care se vor desfășura anual până la finalizarea proiectului:

- elaborarea documentației de atribuire a contractului de lucrări de restaurare, reabilitare și conservare a monumentului și de amenajare a spațiului expozițional din cadrul acestuia;

- realizarea Planului de comunicare integrat al proiectului.

Echipa de implementare a proiectului este formată din secretarul general al Ministerului Apărării Naționale, în calitate de coordonator, 4 reprezentanți ai Direcției domenii și infrastructuri și un reprezentant al Direcției informare și relații publice.

b) Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor

La începutul anului 2017 au fost informate structurile ministerului cu privire la deschiderea apelului de proiecte din cadrul Programului operațional regional 2014–2020, Axa prioritară 3, Prioritatea de investiții 3.1, operațiunea B – Clădiri publice și s-a solicitat transmiterea de propuneră din partea acestora.

În urma elaborării expertizei tehnice a clădirilor, 3 clădiri au fost clasificate în clasa a II-a de risc seismic, devenind neeligibile la finanțare, iar pentru 4 clădiri s-au elaborat caietele de sarcini și temele de proiectare.

În perioada ianuarie–septembrie 2017 au fost desfășurate o serie de activități premergătoare depunerii proiectelor, printre care enumerăm:

- elaborarea, redactarea și aprobarea de către directorul Programului major „Administrație centrală” a notelor conceptuale și introducerea obiectivelor de investiții (clădiri) în planul de investiții pentru anii 2017–2020, astfel încât să fie finanțate de la bugetul de stat;

- realizarea expertizei tehnice și a temei de proiectare, obținerea certificatului de urbanism și obținerea avizului pe Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție (DALI) și aprobarea acestuia în consiliul tehnico-economic al Ministerului Apărării Naționale;

- elaborarea raportului de audit energetic, achiziționarea serviciilor de consultanță în vederea elaborării cererilor de finanțare și a futuror anexelor necesare depunerii acestora și crearea contului de utilizator al Ministerului Apărării Naționale;

- împuternicirea secretarului general al Ministerului Apărării Naționale pentru semnarea anumitor secțiuni din cererea de finanțare și pentru crearea proiectelor în aplicația electronică MySMIS2014+.

În cadrul apelului de depunere a proiectelor, deschis până la data de 4.10.2017, au fost depuse 4 cereri de finanțare.

La sfârșitul anului 2017, cele 4 proiecte se aflau în etapa de evaluare a conformității administrative și a elegibilității.

c) Programul național modular pentru ridicarea nivelului profesional al cadrelor medicale din sistemul național de apărare, ordine publică și siguranță națională

Ministerul Apărării Naționale, prin structura de specialitate, a identificat oportunitatea depunerii, alături de Ministerul Afacerilor Interne, a unui proiect cu finanțare europeană prin Programul operațional „Capital uman” 2014–2020, Axa prioritară 4/Obiectivul specific 4.8 „Îmbunătățirea nivelului de competențe al profesioniștilor din sectorul medical”.

Cererea de finanțare a fost declarată admisă, după parcurgerea etapelor de conformitate administrativă și eligibilitate și a etapei tehnice și financiare.

Acest proiect se adreseză pregătirii de specialitate a medicilor specialiști care îngrijesc pacienți critici cu boli netransmisibile majore și a asistenților medicali generaliști. Activitatea este structurată pe 4 module și asigură pregătirea teoretică și practică pe specialitățile boli respiratorii acute, boli cardiovasculare, boli renale și neoplazii digestive.

Liderul de proiect este Spitalul de Urgență „Prof. Dr. Dimitrie Gerota”, iar partenerii implicați sunt: Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”, Spitalul Clinic de Urgență „Prof. Dr. Agrippa Ionescu” și Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfectionare în Domeniul Sanitar. În cadrul Ministerului Apărării Naționale s-a format un grup-întâlță al proiectului, cu specialiști din Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila” și Institutul Național de Medicină Aeronaumatică și Spațială „Gen. Dr. Av. Victor Anastasiu”.

Proiectul se află în etapa de implementare, iar din partea ministerului sunt incluse în proiect 488 de persoane.

VII.7. Activitatea de audit public intern și eficiența administrației patrimoniuului ministerului

Activitatea specifică domeniului audit public intern desfășurată în anul 2017 a avut drept scop identificarea principalelor riscuri asociate funcționării sistemului militar, consilieră și sprijinirea conducerii structurilor centrale, a marilor unități și unităților militare pentru atingerea obiectivelor proprii, prin creșterea eficacității și a eficienței operațiunilor patrimoniale, respectarea legislației și a reglementărilor interne privind administrarea patrimoniului, precum și întărirea responsabilității manageriale.

În baza Planului de audit public intern al Ministerului Apărării Naționale pe anul 2017, structura de specialitate în domeniul auditului public intern din cadrul ministerului a efectuat 1.935 de misiuni, derulate într-un fond de timp de 14.677 zile/om, având următorul continut: 122 de misiuni de audit de regularitate; 3 misiuni de audit de sistem, implicând 85 de unități militare; 7 misiuni de audit al performanței; 1.547 de misiuni de audit al procedurilor de achiziție; 2 misiuni ad-hoc; 27 de misiuni de audit al operațiunilor de modificare a patrimoniului imobiliar; 51 de misiuni

de consiliere, din care 35 au fost la cererea ordonatorilor de credite; 176 de misiuni de verificare a implementării recomandărilor.

Pentru eficientizarea administrației patrimoniului imobiliar propriu s-a continuat procesul de înscriere în carteau funciară a cazărnilor aflate în evidență și în administrare.

Pentru dezvoltarea și modernizarea patrimoniului imobiliar al Ministerului Apărării Naționale în anul 2017 au fost alocate fonduri în valoare de 196.662 mii lei, din care s-au utilizat 193.996 mii lei.

Activitățile de reconversie a cazărnilor disponibile, ca urmare a nevoilor Ministerului Apărării Naționale, în cadrul procesului de restructurare/reorganizare a armatei, au vizat continuarea parteneriatelor cu autoritățile administrației publice locale și cu Agenția Națională pentru Locuințe, în vederea construirii de locuințe pentru personalul propriu, precum și transferul unor imobile sau al unor părți din acestea unor instituții publice, pentru nevoi de interes național sau local, cu condiționări ale Ministerului Apărării Naționale, unde a fost cazul.

Pivind eficientizarea administrației patrimoniului, Ministerul Apărării Naționale a avut în vedere permanent necesitatea optimizării procesului de planificare bugetară, a execuției bugetare, a controlului și a evaluării utilizării fondurilor financiare.

În același context trebuie menționat că, în urma preluării patrimoniului Institutului Național de Cercetare „Cantacuzino” de către Ministerul Apărării Naționale, s-a constatat că majoritatea pavilioanelor/construcțiilor institutului aveau o stare tehnică necorespunzătoare, prezentând degradări, unele chiar foarte avansate, la structura de rezistență, fătade, trotuare, finisaje și la instalațiile interioare, iar rețelele de utilități aferente sediului central și stației Băneasa prezintau un grad avansat de uzură, fiind necesare măsuri urgente atât de reabilitare/modernizare a spațiilor administrative, de producție și cercetare, cât și de achiziție a unor instalații performante, în vederea reluării producției specifice, având în vedere importanța strategică a acestuia în domeniul asigurării protecției intereselor esențiale ale siguranței stării de sănătate a populației.

Activități importante din perspectiva protejării patrimoniului Armatei au fost efectuate la solicitarea Direcției Naționale Anticorupție – Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari și a parchetelor militare, în scopul lămuririi unor aspecte ale unor dosare penale, având ca obiect verificarea legalității modului de atribuire și derulare a unor contracte de achiziții publice, precum și a unor contracte de închiriere imobile, verificarea legalității efectuării unor misiuni de transport aerian, verificarea imprejurărilor de legalitate în care au fost avansate la gradul de general mai multe persoane având statutul de ofițer în rezervă, verificarea legalității organizării și desfășurării procedurilor de repartizare a locuințelor de serviciu sau intervenție, verificarea modului de scădere din evidență contabilă a unor bunuri materiale în cadrul lucrărilor de întreținere și reparări curente executate în cazărnilor aflate în administrare, verificarea naturii și imprejurărilor comiterii faptelor prin care s-au produs prejudicii importante în patrimoniul ministerului cu ocazia repatrierii tehnicii din teatrele de operații s.a.

Misiunile efectuate au evidențiat anumite nerespectări ale prevederilor legale referitoare la gestionarea, depozitarea, manipularea, scăderea din evidență contabilă și inventarierea bunurilor materiale, precum și exercitarea deficitară a controlului intern managerial de către factorii de responsabilitate.

Principalele aspecte documentate în cadrul activităților de cercetare administrativă s-au referit la:

a) efectuarea unor cheltuieli nelegale, neeconomicoase sau eronate de mijloace bănești, prin plată unor lucrări ce nu corespund cerințelor caietului de sarcini, prelungirea în mod repetat a duratei de execuție a unui contract de lucrări, cu impact negativ asupra desfășurării activităților specifice și îndeplinirii obiectivelor unității beneficiare, achiziționarea unor materiale și executarea unor lucrări cu personalul ministerului, în vederea remedierii unor deficiențe constatate la lucrările executate de contractant, fără recuperarea de la acesta a cheltuielilor generate de remedierile efectuate, plată unor drepturi bănești necuvenite, incasate sub formă de sumă

compensatorie sau indemnizație lunară de către o persoană care nu era încadrată într-un domeniu pentru care i s-a acordat titlul științific de doctor;

b) diminuarea patrimoniului Ministerului Apărării Naționale prin nerespectarea dispozițiilor legale în vigoare, aceasta constând în achiziția și receptia unor cantități de lemne de foc fără respectarea clauzelor contractuale, plata unor penalități de întârziere, taxă de timbru și onorariu de avocat, stabilite de instanța de judecată, neîncasarea sumelor reprezentând taxe de semnalizare maritimă, precum și a penalităților aferente.

Totalul prejudiciilor cercetate administrativ în anul 2017 a fost de 1.273.103 lei.

VI.8. Prevenirea și investigarea corupției și fraudelor

Măsurile întreprinse de Ministerul Apărării Naționale pentru prevenirea și combaterea corupției corespund recomandărilor și prevederilor convențiilor Consiliului European privind corupția și convențiilor incidente ale Națiunilor Unite și se înscriu în contextul măsurilor luate la nivel național, corupția fiind considerată vulnerabilitate la adresa securității naționale, așa cum rezultă din Strategia națională de apărare a țării 2015–2019.

In acest cadrul, activitatea desfășurată de structura de specialitate a Ministerului Apărării Naționale a contribuit la gestionarea eficientă a riscurilor și vulnerabilităților instituționale de fraudă și corupție.

In anul 2017 au continuat activitățile specifice operaționalizării și implementării Strategiei naționale anticorupție 2016–2020.

Direcția de prevenire și investigare a corupției și fraudelor a coordonat activitățile de implementare a Strategiei naționale anticorupție 2016–2020, asigurând totodată, la cerere, asistență și îndrumare metodologică pentru structurile din cadrul Ministerului Apărării Naționale. De asemenea, a asigurat legătura cu Secretariatul tehnic al Strategiei naționale anticorupție din Ministerul Justiției și a reprezentat Ministerul Apărării Naționale în cadrul reuniunilor platformei de cooperare a administrației publice centrale, parte a mecanismului de monitorizare a implementării Strategiei naționale anticorupție 2016–2020.

La solicitarea Ministerului Justiției, un ofițer din cadrul ministerului a făcut parte din echipa de experti care a efectuat, în cadrul mecanismului de monitorizare a implementării strategiei, evaluarea tematică a Secretariatului General al Guvernului și a patru instituții aflate în subordinea sau coordonarea acestuia.

În anul 2017 au continuat acțiunile privind implementarea angajamentelor ce decurg din aderarea României la Parteneriatul pentru o guvernare deschisă (*Open Government Partnership*), în conformitate cu Planul național de acțiune 2016–2018, aprobat prin memorandum de Guvernul României în luna august 2016.

Și în acest domeniu, activitățile desfășurate de structurile Ministerului Apărării Naționale sunt consistente și vizibile, experiența și procedurile instituției fiind prezentate constant ca exemple de bună practică de către structura coordonatoare la nivel național.

Direcțile strategice prioritare de acțiune aprobată de ministrul apărării naționale în acest domeniu au vizat:

- continuarea eforturilor de implementare a planurilor și a strategiilor naționale anticorupție în Ministerul Apărării Naționale;

- dezvoltarea componentei de prevenire a faptelor de corupție și a fraudelor, îndeosebi prin efectuarea de misiuni cu caracter preventiv în sectoarele care, potrivit analizei de risc, sunt cele mai vulnerabile, precum și prin creșterea gradului de informare și educație anticorupție a personalului Ministerului Apărării Naționale;

- combaterea fraudelor și a corupției prin măsuri active de reacție instituțională și sanctiunea promptă a oricărui incident de integritate în rândul personalului propriu;

- dezvoltarea și consolidarea cooperării interinstituționale și internaționale în domeniul de competență.

În anul 2017, structura de specialitate a ministerului a executat 132 de activități specifice, în cadrul a 35 de misiuni de investigare, 7 cercetări administrative, 36 de misiuni de prevenire și 54 de activități de verificare a unor aspecte sesizate prin petiții.

Principalele aspecte documentate în cadrul activităților de investigare efectuate au avut ca obiect verificarea legalității procedurilor de achiziție publică și a modului de derulare a contractelor încheiate, verificarea modului de derulare a unor programe de investiții, verificarea modului de gestionare și administrare a patrimoniului, verificarea managementului resurselor umane, verificarea unor aspecte privind activitatea SC RO-ARMYCATERING – SA și folosirea în interes personal sau punerea la dispoziția altor persoane, în mod nelegal, a unor bunuri din patrimoniul unității.

În perioada supusă analizei, activitatea de prevenire a constituit o componentă principală și o preocupare constantă și prioritată în minister, concretizată prin: informarea permanentă a factorilor de decizie de la toate nivelurile ierarhice cu privire la rezultatele verificărilor efectuate, concluziile și propunerile formulate; atitudine proactivă a tuturor echipelor de control, pe parcursul misiunilor execute, de susținere a unui dialog deschis cu toți factorii de responsabilitate din structurile verificate; expertizarea anticorupție și antifraudă a actelor normative și reglementărilor interne care ar putea genera vulnerabilități în planul integrității instituționale și formularea de propunerile de modificare, completare sau armonizare a prevederilor acestora, după caz; organizarea mai multor misiuni de prevenire, în structuri care au fost apreciate cu risc ridicat de producere a unor incidente de integritate ori prejudicii; participarea la convocații de pregătire pe categorii profesionale și sesiuni de informare a personalului ministerului cu privire la riscurile și vulnerabilitățile de corupție și fraudă.

Toate activitățile efectuate au vizat, în paralel cu obiectivul principal, informarea și consientizarea ordonatorilor de credite și a personalului cu responsabilități în administrarea patrimoniului cu privire la obligațiile ce le revin din această perspectivă.

Documentele întocmite în urma efectuării controalelor au vizat și analiza riscurilor și vulnerabilităților identificate, formulându-se măsuri de reducere sau eliminare a acestora.

Experiența acumulată până în prezent a confirmat necesitatea și importanța activității de prevenire, cu rol important în consolidarea culturii de integritate în rândul personalului Ministerului Apărării Naționale, încă din etapa de formare a viitorilor lideri militari.

VI.9. Activitatea de informare și relații publice

Tematica asociată domeniului militar s-a aflat constant în atenția mass-mediei în 2017 și a beneficiat de o reflectare preponderent echilibrată și pozitivă, pe agenda mijloacelor de comunicare în masă fiind înregistrate 22.840 de referiri în mass-media cu privire la activitatea Ministerului Apărării Naționale, în creștere cu peste 1.000 de materiale de presă față de anul 2016, în timp ce numărul mediu al materialelor de presă despre activitățile Ministerului Apărării Naționale a fost de peste 1.900/lună. De asemenea, vârful de mediatizare lunată a fost atins în iulie 2017, cu 3.150 de referiri.

Cercetările sociologice efectuate pentru a evalua percepția publică asupra instituțiilor din România au confirmat că în 2017 Armata României s-a menținut în topul instituțiilor publice în care cetățenii români au multă și foarte multă încredere. Rezultatele sondajelor de opinie atestă că Armata României s-a menținut pe primele locuri în topul încrederii populației în instituțiile fundamentale ale statului.

Informarea mass-mediei naționale și internaționale cu privire la temele de interes pentru opinia publică referitoare la activitatea Ministerului Apărării Naționale și a conducerii instituției militare – ministru apărării naționale, secretari de stat și șeful Statului Major al Apărării – s-a realizat prin elaborarea și transmiterea către jurnaliști și apoi publicarea pe site-ul central al ministerului a 436 de comunicate și informații de presă, cu peste 25% mai multe decât în anul 2016.

Cu privire la solicitările de informații de interes public, în anul 2017 au fost soluționate 262 de solicitări (scrise, electronice, verbale) primite de la persoane fizice și juridice, în baza Legii nr. 544/2001 privind liberal acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește comunicarea online, conturile oficiale ale Ministerului Apărării Naționale pe rețelele de socializare Facebook (ro/eng),

Instagram, Twitter și YouTube continuă să se buceze de popularitate din partea audientelor, care s-au aflat în creștere constantă, ocupând pe parcursul anului 2017 primele locuri în topul instituțiilor publice (locul 1 – paginile oficiale în rețelele Facebook și YouTube și locul 3 – pagina de Twitter).

În acest context, este deznăvătă faptul că pagina de Facebook a Ministerului Apărării Naționale a înregistrat o creștere a numărului de abonați cu 65.329 în 2017. Vârful activității în rețelele de socializare a fost atins în luna decembrie 2017, de Ziua Națională a României, când pagina de Facebook a Ministerului Apărării Naționale a avut peste 4.9 milioane de vizitatori unici, adică jumătate dintre cetățenii României prezenți în rețelele de socializare. Site-ul central al Ministerului Apărării Naționale a avut 312.903 vizitatori unici, cu 2.289.776 de pagini accesate, cu aproximativ 1 milion mai multe accesări decât în anul 2016.

Referitor la evenimentele speciale în acest domeniu, putem menționa continuarea organizării cu succes a unor proiecte emblematici, precum „Tabăra de vară pentru cercetași”, „Școala de vară a Ministerului Apărării Naționale”, „AeroNautic Show Lacul Morii 2017” sau „Cursul pentru jurnaliști care transmînt din zone de conflict”, „Ziua Armatei României în școli” și „Armata – o școală altfel”.

În sfera activităților de diplomatie publică, Ministerul Apărării Naționale, prin structura de specialitate, a participat la planificarea, organizarea și desfășurarea unor conferințe, simpozioane, mese rotunde sau evenimente de lansare, dintre care pot fi amintite masa rotundă „Reflectarea în mass-media a problematicii NATO și naționale”, conferința „Defense and Dialogue in Eastern Europe”, lansarea campaniei NATO de informare publică „WeAreNATO”.

VI.10. Soluționarea petițiilor și primirea în audiență la ministrul apărării naționale

La nivelul Armatei României au fost luate în evidență 312.772 de petiții, dintre care 90 au prezentat probleme ce nu erau de competența Ministerului Apărării Naționale, acestea fiind redirecționate către autoritățile publice și instituții cu responsabilități în domeniu.

Aspectele semnalate spre soluționare s-au referit la: chemarea/rechemarea în rândul cadrelor militare active ale armatei; trecerea în corpul ofițerilor, subofițerilor și maistrilor militari; participarea la comisiile de selecție; contestarea decizиilor de pensie; acordarea ajutorului finanțier cuvenit la trecerea în rezervă; eliberarea de adeverințe privind cantumul veniturilor realizate în Ministerul Apărării Naționale sau atestarea condițiilor de muncă; valorificarea adeverințelor cu veniturile realizate după trecerea în rezervă sau pentru perioada deținută în afara instituțiilor de apărare națională, ordine publică și securitate națională; nemulțumiri privind diferențele dintre cantumul pensiilor militare în urma procesului de recalculare; actualizarea și modul de impozitare a drepturilor de pensie; majorarea drepturilor materiale și bănești pentru veteranii și văduvele de război; asigurarea de locuințe de serviciu sau compensații pentru chirie și repartizarea de locuri de cazare în căminele militare; angajarea sau reangajarea ca militari profesioniști; aprobarea mutării în alte unități militare; acordarea de ajutor social, material și bănesc; achiziționarea, gratuit sau contra cost, de tehnică auto, materiale și alte bunuri din patrimoniul armatei, piese de tun demilitarizate în vederea ambientării unor monumente istorice; asigurarea, în regim gratuit, de asistență medicală și medicamente conform legislației în vigoare; acordarea de bilete de odihnă și tratament în centrele de refacere a capacitații de muncă a personalului armatei; clarificarea situației patrimoniale a unor terenuri/imobile și închirierea unor spații aflate în administrația Ministerului Apărării Naționale; acordarea avizelor de construcție și a avizelor de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole situate în extravilan; acordarea drepturilor conform prevederilor Legii nr. 309/2002 privind recunoașterea și acordarea unor drepturi persoanelor care au efectuat stagiu militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950-1961, cu modificările și completările ulterioare; clarificarea modului de aplicare a prevederilor Legii nr. 85/2016 privind plata diferențelor salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada octombrie 2008 – 13 mai 2011; chemarea în rândul cadrelor active ale armatei și acordarea drepturilor cuvenite conform prevederilor

Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, ministrului apărării naționale i-au fost adresate 270 de petiții prin care s-a solicitat primirea în audiență, fiind organizate 12 activități de audiență, la care au fost primite 150 de persoane.

VII. OBIECTIVELE GENERALE ALE MINISTERULUI APĂRĂRII NAȚIONALE ÎN ANUL 2018

În anul 2018, Ministerul Apărării Naționale va continua seria manifestărilor dedicate Centenarului Marelui Război, un rol important avându-l proiectele și evenimentele organizate cu prilejul aniversării a 100 de ani de la înființarea României Mari prin unirea Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu România – Centenarul Marii Uniri „1 decembrie 1918 – 1 decembrie 2018”, activități care vor fi desfășurate în țară și în străinătate.

Ministerul Apărării Naționale are în vedere, în acest sens, derularea mai multor proiecte, cele mai importante fiind reprezentate de cofinanțarea lucrărilor de amenajare a unui complex comemorativ dedicat eroilor neamului în municipiul Brăila, rostirea într-un cadru solemn a numelor eroilor căzuți în Primul Război Mondial, în București și în localități din țară, organizarea conferinței internaționale „Centenarul Marelui Război – Îngrijirea mormintelor și operelor comemorative de război în scopul păstrării memoriei eroilor din Primul Război Mondial”, ridicarea unui monument în memoria eroilor români din Primul Război Mondial înhumatați pe teritoriul Italiei și a unui monument în memoria eroilor români din Primul Război Mondial în Cimitirul „Friedhof auf der Hochheimer Höhe” din localitatea Worms – Germania, restaurarea Parcelei de Onoare a Eroilor Români din Primul Război Mondial din localitatea Laminowice, Polonia, și organizarea unei ceremonii militare și comemorative la Cimitirul Eroilor Români din Primul Război Mondial de la Dieuze, Franța.

Tot în acest context se va urmări derularea, conform termenelor stabilite prin proiect, a activităților necesare asigurării condițiilor de finanțare din instrumentele structurale ale Uniunii Europene, pentru restaurarea, reabilitarea, conservarea și amenajarea spațiului expozițional „Crucea comemorativă a eroilor români din Primul Război Mondial”, planificate să fie finalizate în anul 2020.

Din perspectiva cooperării în cadrul NATO, în urma desfășurării reuniiunii ministrilor aliați ai apărării din 8–9 noiembrie 2017, au rezultat o serie de decizii atât pe dimensiunea descurajării și apărării, cât și pe cea a proiectării stabilității, care, la nivel național, necesită valorificare, îndeosebi în perspectiva Summitului NATO din 2018.

Pe palierul descurajării și apărării, cu accent pe prezența înaintată adaptată și coerentă de ansamblu, una dintre priorități va fi consolidarea capacitații tFP, atragerea de noi contribuții aliate la Brigada Multinațională Sud-Est, operationalizarea CJET. De asemenea, va continua și se va aprocura dialogul cu SUA pentru asigurarea unei participări consistente la tFP și se va valorifica Formatul București 9 (B9), prin coorganizarea unei prime reuniuni în format B9 la nivel de miniștri ai apărării, de către România și Polonia, în martie 2018.

Pe dimensiunea UE, acțiunile Ministerului Apărării Naționale vor fi orientate spre angajarea substanțială în dezvoltarea politicilor, proceselor și proiectelor ce vizează dimensiunea apărării la nivelul Uniunii Europene. Astfel, va fi promovată o implicare proactivă în operaționalizarea inițiatiivelor PESCO (Cooperarea structurată permanentă), EDF (Fondul european de apărare) și CARD (Procesul de revizuire coordonată anuală a apărării).

Concomitent, va fi continuată participarea Ministerului Apărării Naționale în cadrul proceselor dedicate dezvoltării capacitaților militare și civile la nivelul UE, în principal prin angajarea în proiectele și inițiativele ce prezintă interes pentru România, lansate și derulate sub egida Agentiei Europene de Apărare.

Ministerul Apărării Naționale va continua participarea în cadrul operațiilor și misiunilor UE aflate în derulare, în conformitate cu plăfoanele aprobată la nivel național, și va rămâne disponibil pentru analizarea și evaluarea situațiilor neprevăzute ce vor solicita un efort operațional suplimentar din partea statelor membre UE.

Din punctul de vedere al direcțiilor generale de dezvoltare la nivelul forțelor armate, respectiv al programelor de înzestrare, obiectivele generale ale Ministerului Apărării Naționale în anul 2018 sunt:

- creșterea capacitații de reacție a forțelor Armatei României pentru asigurarea apărării naționale, inclusiv consolidarea capacitații de apărare la nivel național, în context aliat și internațional;

- adaptarea, transformarea și dezvoltarea forțelor Armatei României, în concordanță cu realitatea politico-strategică, în conformitate cu standardele aliate;

- respectarea angajamentelor internaționale asumate prin îndeplinirea cerințelor Tintelor de capacitață 2017 ale NATO și a nivelului de ambiiție rezultat din Strategia globală a UE, susținerea forțelor participante la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, asigurarea continuității în execuțarea misiunilor de apărare aeriană sub comanda NATO, plată contribuților și cotizațiilor și asigurarea reprezentării în structurile internaționale, precum și susținerea capacitaților angajate pentru îndeplinirea altor angajamente ale României în cadrul NATO (FNC, tFP în domeniile terestru, maritim și aerian, COE, Smart Defense), UE (PESCO, Fondul european de apărare/EDF), OSCE (Cer Deschis, Tratatul privind forțele convenționale din Europa) și ONU;

- asumarea și exercitarea rolului de națiune-cadru în implementarea inițiatiivelor naționale, pentru asigurarea unei prezențe înaintate adaptate a forțelor aliate în partea de sud a flancului estic al teritoriului alianței, astfel: brigadă multinnațională; Programul de instruire multinrațională consolidată la nivel întrunit (CJET); cadrul pentru instruire aeriană regională integrată; cadrul pentru o prezență înaintată aliată în Marea Neagră;

- creșterea calității vieții personalului militar și civil, prin politici salariale, hrănire, echipare, protecție socială, facilități locative – inclusiv prin proiectul „Locuințe pentru militari” –, asistență medicală, precum și prin recuperare și recreere.

Prioritățile de înzestrare ale Armatei României vizează finanțarea programelor în derulare potrivit contractelor încheiate: „Sisteme de rachete sol-aer cu bătaie mare HSAM – PATRIOT” (amendament pentru al doilea sistem), „Transportor blindat pentru trupe 8x8”, „Platforme de transport auto multifuncționale pe roți”, modernizarea elicopterelor IAR 330 (pentru misiuni ONU – 7 aparate), continuarea procesului de revizie majoră (reparații capitale) la tehnica din dotare, realizarea sistemelor de comunicații și informatică, fixe și dislocabile MND-SE; cofinanțarea contractelor FMS (*Foreign Military Sales*), cofinanțarea proiectelor de investiții realizate prin Programul NATO de investiții în securitate (NSIP), continuarea dotării unităților sanitare cu aparatură medicală de înaltă performanță, concomitent cu modernizarea infrastructurii acestora.

În anul 2018 va fi continuată asistența oferită Republicii Moldova în domeniul apărării conform priorităților identificate (sprijin pentru reforma instituțională, dezvoltarea capacitaților, creșterea interoperabilității, instruire în comun și pregătirea personalului etc.), inclusiv printr-o donație de armament și muniție pentru care au fost inițiate demersurile pentru aprobare la nivel național; va continua cooperarea cu Georgia și Ucraina pentru creșterea interoperabilității și avansarea implementării pachetelor de asistență pentru creșterea capacitaților de apărare decise la nivel NATO, iar dezvoltarea cooperării militare cu partenerii din Balcanii de Vest va beneficia de un nivel de atenție ridicat.

Exigențele complexe în ceea ce privește managementul resurselor umane au fundamentală stabilirea, pentru anul 2018, a unor obiective care să asigure contribuția corespunzătoare la îndeplinirea misiunilor organizației militare:

- continuarea demersurilor privind limitarea efectelor majorării deficitelor de personal, prin utilizarea temporară a unor reguli mai flexibile de evoluție în carieră, care să contribuie la creșterea operativității în cadrul posturilor vacante, în mod prioritar a celor din cadrul structurii de forțe ale armatei;

- continuarea promovării proiectelor de acte normative care vizează modificări ale statutelor personalului militar, în vederea creării condițiilor pentru aplicarea sistemului de management al carierei militare în structurile Ministerului Apărării Naționale și creșterea gradului de motivație profesională a personalului militar, în special în ceea ce privește soldații și gradații profesioniști;

– intensificarea eforturilor de asigurare a predictibilității evoluției în carieră, prin crearea cadrului metodologic propice planificării judicioase a asigurării cu resurse umane și prin revizuirea sistemului de ierarhizare și selecție a cadrelor militare în vederea evoluției în carieră din punct de vedere procedural;

– elaborarea unei noi conceptii privind managementul personalului civil din structurile Ministerului Apărării Naționale;

– susținerea recrutării resursei umane prin metode proactive, specifice marketingului și comunicării, și identificarea modalităților de asigurare

materială, finanțiară și cu personal specializat a domeniului recrutării și selecției candidaților pentru profizia militară.

Se va avea în vedere continuarea programului de investiții naționale în conformitate cu obiectivele aprobatе prin Legea bugetului de stat pe anul 2018, în principal, în locațiile Fetești, București, Otopeni, Craiova, Câmpia Turzii, operaționalizarea Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino”, concomitent cu înființarea noilor linii de producție în cadrul acestui institut.

(154.007)

PUBLICAREA ANUNȚURILOR ÎN MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA A III-A

Regia Autonomă „Monitorul Oficial” vă pune la dispoziție acest material informativ pentru o mai bună cunoaștere a datelor necesare publicării anunțurilor în Partea III-a a Monitorului Oficial al României.

Cerările care conțin toate datele necesare publicării anunțului pot fi expediate prin poștă sau pot fi depuse direct la sediul Regiei Autonome „Monitorul Oficial”. Centrul pentru relații cu publicul – București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5 (cod postal 050651).

Programul de lucru cu publicul în cadrul Centrului: luni - joi 8.00-16.00, vineri 8.00-13.30.

Taxa de publicare pentru anunțurile depuse direct de către persoanele juridice se achită la casieria din incinta Centrului pentru relații cu publicul.

Cerările expediate prin poștă de către persoanele juridice trebuie să aibă anexată chitanță poștală în original sau în copie, pentru confirmarea platii taxei de publicare. Taxa este de 21 lei, sumă ce va fi achitată în contul Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, cont menționat în caseta tehnică a oricărui monitor oficial (cont nr. RO55RNCB008200671110001, BANCA COMERȚUALĂ ROMÂNĂ - S.A., Sucursala „UNIREA”, București, iar pentru persoanele juridice bugetare - cont nr. RO12TREZ7005069XXX000531, DIRECTIA DE TREZORERIE ȘI CONTABILITATE PUBLICĂ A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI; C.I.F. RO427282).

Exemplarele Monitorului Oficial, Partea a III- a, se pot cumpăra de la librăria din incinta Centrului pentru relații cu publicul sau se expediază prin poștă, numai la cererea expresă a celui interesat, cu plata anticipată a ziatului (11.00 lei/exemplar).

DATILE NECESARE PUBLICĂRII ANUNȚURILOR

- I. **Carte de identitate auto** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului sau denumirea completă și sediul persoanei juridice; seria cărții de identitate a autovehiculului, numărul de identificare a autovehiculului, data eliberării, organul emisent. Cererea trebuie să poarte viză reprezentanței R.A.R. în original.
- II. **Livret militar** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul livretului; data eliberării; organul emisent; pe ce nume a fost eliberat. Datele se obțin de la organul emisent.
- III. **Carnet de muncă** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul actului; data eliberării; denumirea organului emisent la data eliberării actului; pe ce nume a fost eliberat. Datele se obțin de la organul emisent sau de la ultimul loc de muncă.
- IV. **Act de studii** - Numele, prenumele, inițiala tatălui și adresa completă ale solicitantului; felul, seria și numărul actului; numărul și data la care au fost înregistrate în evidențele unității de învățământ emisente; anul absolvirii; organul emisent, cu denumirea de la data eliberării. Datele se obțin de la instituția care a eliberat actul.
- V. **Titlu de proprietate** - Numele, prenumele, inițiala tatălui și adresa solicitantului; numărul titlului; data eliberării; comisia care l-a eliberat. În cazul în care anunțul se face de către altă persoană decât titularul actului, este necesar să se precizeze în cerere în ce calitate se face anunțul și să se anexeze documentul care dovedește această calitate, în original sau copie. Obligatoriu se anexează adeverință de la comisia emisentă.
- VI. **Certificat de revolutionar** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul actului; data eliberării; comisia care l-a eliberat. Cererea trebuie să fie insotită de o adeverință eliberată de associația de revoluționari, care să confirme datele menționate în cerere.
- VII. **Certificat de competență pentru personalul navigant maritim și maritim-portuar, documente de atestare pentru personalul navigant fluvial** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria; data eliberării; organul emisent.
- VIII. **Brevete și certificate de capacitate pentru personalul navigant maritim** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria; data eliberării; organul emisent.
- IX. **Brevete** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; denumirea decorației, gradul și clasa acesteia; numărul și data decretului de conferire; numele și prenumele posesorului, inițiala tatălui.
- X. **Act de naționalitate al navei** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului sau denumirea completă și sediul persoanei juridice (proprietar sau utilizator); felul actului; numărul și data actului; organul emisent. În cazul persoanei juridice, cererea va fi semnată de reprezentantul legal și stampilată.
- XI. **Permis de armă** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul actului; data eliberării; organul emisent. Se anexează adeverință organului de poliție în original.
- XII. **Permis de vânătoare** - Numele, prenumele și adresa completă ale solicitantului; seria și numărul actului; data eliberării; organul emisent. Datele se obțin de la asociația de vânătoare, care a eliberat actul.
- XIII. **Certificat de înregistrare fiscală** - Denumirea completă și sediul solicitantului; seria și numărul certificatului; data eliberării; organul emisent. Datele se obțin de la organul emisent. Cererea va fi semnată de reprezentantul persoanei juridice și stampilată.
- XIV. **Licență de transport/copie conformă, certificat de transport în cont propriu/copie conformă, licență de traseu, autorizare de transport internațional** - Denumirea completă și sediul solicitantului; seria și numărul; data eliberării; organul emisent. Cererea va fi semnată de reprezentantul persoanei juridice și stampilată.
- XV. **Autorizația școlii de conducere auto, autorizația laboratoarelor de examinare psihologică, autorizația pentru efectuarea de operațiuni de comerț exterior cu produse strategice** - Denumirea completă și sediul solicitantului; seria și numărul; data eliberării; organul emisent. Cererea va fi semnată de reprezentantul persoanei juridice și stampilată.
- XVI. **Ciocane silvice de marcat/pentru control, dispozitive de marcat material lemnos** - Denumirea completă și sediul solicitantului; forma ciocanului/dispozitivului; amprenta acestuia. Cererea va fi semnată de reprezentantul persoanei juridice și stampilată.
- XVII. **Sigiliu de identificare și legitimația tehnicienului de service** - Denumirea completă și sediul solicitantului; numărul sigiliului legitimației; numele pe care s-a atribuit. Cererea va fi semnată de reprezentantul persoanei juridice și stampilată.
- XVIII. **Stampile cu stema României** - Denumirea completă și sediul solicitantului; forma stampilei; amprenta acesteia. Se anexează la cerere modelul stampilei decupat de pe un act mai vechi. Cererea va fi semnată de reprezentantul persoanei juridice și stampilată.
- XIX. **Schimbări de nume** - Cerere cu viză oficială de stare civilă în original; copie de pe certificatul de naștere al persoanei care își schimbă numele.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București, C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB008200671110001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@tamo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5948493 106029